

FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSOK

Készítette a
Budapesti Értéktőzsde Zrt. Felelős Társaságirányítási Bizottsága

Jóváhagyta a
Budapesti Értéktőzsde Zrt. Igazgatósága

Budapest, 2007.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	3
Felelős Társaságirányítási Ajánlások	7
1. A részvényesek jogai és a részvényesekkel kapcsolatos eljárások	9
1.1. Általános elvek	9
1.2. Közgyűlés összehívása	9
1.3. Közgyűlés lebonyolítása	10
1.4. Egyebek	12
2. Az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság hatásköre	13
2.1. Az igazgatóság / igazgatótanács szerepe és feladatai	13
2.2. A felügyelő bizottság szerepe és feladatai (nem egységes irányítási rendszer esetén)	13
2.3. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság ülései, napirendi pontjai	13
2.4. Igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagja / tagsága	14
2.5. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagjainak függetlensége	14
2.6. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottsági tagok összeférhetlensége, bennfentes kereskedés	15
2.7. Az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment értékelése és díjazása	16
2.8. Belső kontrollok rendszere és a kockázatkezelés	17
2.9. Külső tanácsadó, könyvvizsgáló	19
2.10. Társasági belső koordináció	20
3. Bizottságok	21
3.1. Általános elvek	21
3.2. Audit Bizottság	21
3.3. Jelölőbizottság	22
3.4. Javadalmazási bizottság	22
3.5. Bizottságok összevonása	23
4. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal	24
Mellékletek	
1.sz. mell. Tájékoztató a felelős társaságirányítással kapcsolatban	31
2.sz. mell. FT Nyilatkozat a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban foglaltaknak való megfelelésről	32
3.sz. mell. Az Ajánlásban használatos fogalmak	43
4.sz. mell. A 2006. évi IV. a gazdasági társaságokról szóló törvény kiemelten fontos részei a FTA szempontjából	44

BEVEZETÉS

Bevezetés

A Felelős Társaságirányítási Ajánlások (FT Ajánlás) jelen változata a Budapest Értéktőzsde korábbi, 2004. februárjában nyilvánosságra hozott Felelős Vállalatirányítási Ajánlásait (FVA) váltja fel. Az Ajánlásokat dr. Gadó Gábor elnök vezetésével a Budapesti Értéktőzsde Zrt. Felelős Társaságirányítási Bizottsága készítette.

A tőzsdei kibocsátóknak felelős társaságirányítási gyakorlatukról jelen FT Ajánlásban leírtak szerint első alkalommal a 2007. üzleti évet követő 120 napon belül (2008. április 29-ig) kell nyilatkozniuk.

Az FT Ajánlás a magyar jogi szabályozás (alapvetően a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, (továbbiakban Gt.) kiegészítésének tekintendő, elsősorban a Tőzsdén jegyzett magyarországi székhelyű nyilvánosan működő társaságok számára. Az FT Ajánlásban foglaltak semmiképp nem értelmezhetőek úgy, mint a jogszabályokba foglalt előírásokkal ellentétes javaslatok. Az FT Ajánlás ajánlásokat, javaslatokat, valamint kapcsolódó magyarázatokat tartalmaz. Függelékében megtalálhatóak a Gt. (FT Ajánlások kiadásakor hatályos) azon rendelkezései, melyek a felelős társaságirányítás témakörébe tartozó kérdéseket szabályoznak (igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság, függetlenség stb.). Ezekre a törvényben szabályozott kérdésekre az FT Ajánlás külön nem tér ki, ugyanakkor a magyarországi székhelyű tőzsdei társaságok felelős társaságirányítási gyakorlatának értékeléséhez feltétlenül figyelembe kell venni a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is. Az FT Ajánlások - ahogy azt a dokumentum címe is kifejezi - az ajánlott, követendő gyakorlatra tesznek javaslatot. Az abban foglaltakhoz való igazodás, azok betartása **ajánlott, de nem kötelező** a tőzsdei vállalatok számára.

A Gt. egyik új tartami eleme, hogy a nyilvánosan működő részvénytársaságnál lehetőség nyílik az angolszász board-rendszerű irányítási struktúra kialakítására, ahol felügyelő bizottság nem működik, és az igazgatótanácsnak nevezett testület egyszerre látja el az ügyvezetési és az ellenőrzési funkciókat (egységes irányítási rendszer). Az FT Ajánlásokban ezért a tőzsdei társaságok ügyvezető testületére az igazgatóság / igazgatótanács fogalom párral hivatkozunk (kivéve azokat a helyeket, ahol a jogszabályi rendelkezések sajátossága miatt megkülönböztetést kell tenni az igazgatóság és az igazgatótanács között). A felügyelő bizottságra vonatkozó ajánlások, javaslatok a fentiek alapján csak a nem egységes irányítási rendszer mellett értelmezhetőek.

Az FT Ajánlás jelenlegi változatának elkészítésénél az Európai Bizottság legutóbbi ajánlásait is figyelembe vettük, különös tekintettel a 2004/913/EK ("A Bizottság Ajánlása egy megfelelő rendszer előmozdításáról a jegyzett társaságok igazgatóinak díjazásához"), valamint a 2005/162/EK ("A Bizottság Ajánlása a jegyzett társaságok nem ügyvezető igazgatói, illetve felügyelő bizottsági tagjai szerepéről és az igazgatóság (felügyelő bizottság) által létrehozott bizottságokról") ajánlásokra.

A Gt. új rendelkezései törvényi szintre emelték a felelős társaságirányításra vonatkozó tájékoztatási kötelezettség szabályozását, ennek megfelelően az évi rendes közgyűlés elé kell terjeszteni a felelős társaságirányításra vonatkozó éves jelentést. Emiatt a FVA jelen módosításában a tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó előírások jóval részletesebbek és kidolgozottabbak lettek a korábbiaknál.

A tőzsdei társaságoknak kétféle módon kell nyilatkozniuk a felelős társaságirányítási gyakorlatukról. A jelentés első részében pontos, átfogó és könnyen érthető módon kell beszámolniuk az adott üzleti évben alkalmazott felelős társaságirányítási gyakorlatukról, kitérve a

társaságirányítási politikára, az esetleges különleges körülmények ismertetésére. A jelentés második részében a "comply or explain" elvnek megfelelően be kell számolniuk az FT Ajánlás egyes meghatározott pontjaiban ("A" - ajánlások) foglaltaknak való megfelelésről, valamint arról, hogy alkalmazzák-e az FT Ajánlásban megfogalmazott egyes javaslatokat ("J" - javaslatok). Az FT Ajánlások néhány esetben magyarázatokat ("M" - magyarázat) is tartalmaznak, melyek iránymutatást adnak a kapcsolódó ajánlásnál, javaslatnál, illetve az ott leírtaknak való megfelelés módjáról.

A nyilvánosan működő társaságoktól elvárható, hogy alkalmazzák az FT Ajánlásokban foglaltakat, s tájékoztatást kell adniuk arról, hogy milyen mértékben követik az abban foglaltakat. Amennyiben a kibocsátó által követett gyakorlat megegyezik az FT Ajánlás ajánlásnak minősülő pontjában foglaltakkal, azt az IGEN válasszal kell jelölni. Ha a kibocsátó valamely ajánlást nem, vagy eltérő módon alkalmaz, úgy meg kell magyaráznia, hogy miben tér el és ennek mi az oka ("comply or explain" elv). Ez a módszer lehetővé teszi, hogy a kibocsátók az őket jellemző egyedi, ágazati stb. sajátosságokra tekintettel tájékoztassák a piaci szereplőket, hogy miben és miért térnek el az általános felelős társaságirányítási elvektől. A nemleges válasz és a magyarázat a befektetőkre bízva a válasz értékelését és önmagában nem jelez hiányosságot. A javaslatok esetében a társaságoknak csak azt kell feltüntetni, hogy alkalmazzák-e az adott irányelvet, vagy sem, külön magyarázatra nincs szükség.

Budapest, 2007. szeptember

Budapesti Értéktőzsde Zrt.

FELELŐSTÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSOK

(A Budapesti Értéktőzsde Zrt. Igazgatósága jóváhagyta 2007. augusztus 06-án)

Budapest, 2007.

1. A részvényesek jogai és a részvényesekkel kapcsolatos eljárások

1.1. Általános elvek

A	1.1.1. Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak gondoskodnia kell arról, hogy a részvényesek a megfelelő időben hozzájussanak ahhoz az információhoz, amely jogaik gyakorlásához szükséges.
A	1.1.2. A társaság részvénystruktúrájában az "egy részvény - egy szavazat" elvet alkalmazza.
M	<p>Az "egy részvény - egy szavazat" elv szerint a nyilvánosan működő társaságokban minden részvényesnek azonos szavazati jogokkal kell rendelkeznie, és minden részvénynek rendelkeznie kell egy szavazattal, gyakorlatilag ez a részvény névértékével arányos szavazati jogot jelenti. Az elvtől való eltérésnek minősül:</p> <ul style="list-style-type: none">- ha egy társaságnál több részvényosztály van;- ha vannak többszörös szavazati joggal rendelkező részvények;- ha léteznek nem szavazó, de elsőbbségi joggal nem rendelkező részvények;- ha vannak szavazati hányad korlátok;- ha vannak tulajdonosi korlátozások;- ha léteznek elsőbbségi részvények, aranyrészvények.
J	1.1.3. A társaságnak célszerű működtetnie egy befektetői kapcsolattartással foglalkozó szervezeti egységet, amely biztosítja a folyamatos kommunikációt a részvényesekkel az átláthatóság és a nyilvánosságra hozatali előírásoknak, valamint a társaság nyilvánosságra hozatali elveinek megfelelően.

1.2. Közgyűlés összehívása

J	1.2.1. Javasolt, hogy a társaság honlapján egy összefoglaló dokumentumban tegye hozzáférhetővé közgyűléseinek lebonyolítására és részvényesei szavazati jogának gyakorlására (kitérve a meghatalmazott útján történő szavazati jog gyakorlására) vonatkozó szabályokat. Javasolt, hogy a társaság honlapján tegye hozzáférhetővé a meghatalmazott útján, illetve levélben történő szavazáshoz szükséges nyomtatványokat.
J	1.2.2. Javasolt, hogy a társaság honlapján biztosítsa hatályos alapszabályának hozzáférhetőségét.
J	1.2.3. Javasolt, hogy a társaság tegye hozzáférhetővé honlapján a pontos dátum feltüntetésével, hogy mely napra vonatkozóan állapítják meg az adott társasági eseményen (közgyűlés, osztalékfizetés, részvényfelosztás, bónuszrészvény kibocsátás stb.) való részvételre jogosultak körét (fordulónap). Javasolt, hogy a társaság honlapján a dátum megadásával tüntesse fel azt a napot is, melyen még utoljára kereskednek az adott társasági eseményre való jogosultságot biztosító részvényekkel a szabályozott értékpapír piacokon.
J	1.2.4. Javasolt, hogy a társaság tegye közzé honlapján az egyes közgyűlések esetében a közgyűlési meghívót (ebben javasolt feltüntetni, hogy az előterjesztéseket, határozattervezeteket hol érhetik el a részvényesek), az adott közgyűlés napirendi pontjaihoz készített előterjesztéseket (részvényesi észrevételeket, kiegészítő javaslatokat) és határozati javaslatokat (valamint a közgyűlést követően a közgyűlésen meghozott határozatokat, és az adott közgyűlés jegyzőkönyvét).
J	1.2.5. Javasolt, hogy a társaság olyan helyszínen, olyan napon és olyan időpontban tartsa meg közgyűlését, hogy azzal lehetővé váljon, hogy a részvényesek minél nagyobb számban és minél szélesebb körben megjelenhessenek. A részvényesek által kezdeményezett közgyűlést tanácsos a kezdeményező részvényesek kérésének figyelembevételével megtartani.
J	1.2.6. Ha a törvényben előírt határidőn belül és előírt módon a részvényesek kérelmezik a napirendi pontok kiegészítését, úgy javasolt, hogy a társaság igazgatósága / igazgatótanácsa gondoskodjon a napirendi pontok kiegészítésének az eredeti közgyűlési meghívó közzétételével megegyező módon történő, a kérés kézhezvételét követő öt napon belül megvalósuló közzétételéről.
J	1.2.7. Javasolt, hogy a közgyűlés gyors és zavartalan lebonyolítása érdekében a társaság gondoskodjon a szavazás megfelelő technikai előkészítéséről, mely garantálja, hogy a tulajdonosok döntésének meghatározása egyértelmű, világos és gyors legyen. Ha az igazgatóság / igazgatótanács várakozásai szerint a közgyűlésen résztvevő és szavazásra jogosult tulajdonosok száma meghaladja a 25-öt, javasolt, hogy a társaság alkalmazza a szavazatszámolás elektronikus módját, melynek hitelességéért, megbízhatóságáért az igazgatóság / igazgatótanács felelős.

A	1.2.8. A közgyűlésen való részvétellel kapcsolatban a társaság nem támaszthat olyan feltételeket, melyek bizonyos tulajdonosok részvételének akadályozását célozzák.
A	1.2.9. A napirendi pontok meghatározását és azok előterjesztéseit világosan és egyértelműen kell megfogalmazni, hogy ne legyen lehetőség az eltérő értelmezésekre. Az igazgatóság / igazgatótanács nem tűzheti a közgyűlés napirendjére az olyan kérdések megtárgyalását, melyek pontosan nem körülírható témával foglalkoznak. A napirendi pontokhoz készített előterjesztések az igazgatóság / igazgatótanács határozati javaslata mellett ki kell, hogy térjenek a döntések hatásának magyarázatára és a felügyelő bizottság véleményére is.
A	1.2.10. Amennyiben a meghirdetett napirendi pontokhoz kapcsolódóan közzétett előterjesztésekhez a közgyűlést megelőzően részvényesi észrevételek, kiegészítő javaslatok érkeznek, úgy azokat a társaság a beérkezésüket követő két napon belül (de legkésőbb a közgyűlést két nappal megelőzően) az előterjesztéshez hasonló módon közzéteszi, ezzel biztosítva a részvényesek, valamint a piaci szereplők számára ezek megismerésének lehetőségét.
J	1.2.11. Javasolt, hogy a társaság alapszabályában rendelkezzen arról, hogy azon részvényesei számára, akik azt kívánják, a közgyűléshez kapcsolódó információkat (meghívó, előterjesztés, észrevételek, határozatok, jegyzőkönyv) elektronikusan megküldi.

1.3. *Közgyűlés lebonyolítása*

J	1.3.1. Javasolt, hogy a közgyűlés elnökének személyét a közgyűlés még a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt fogadja el.
M	A közgyűlés előírásoknak megfelelő, zavartalan lebonyolításáért, a részvényesek joggyakorlásának biztosításáért és érdekeinek figyelembe vételéért a közgyűlés elnöke a felelős. A közgyűlés elnökének ismernie kell a társaság működését, a társaság alapszabályát, valamint a közgyűlés lebonyolítására vonatkozó előírásokat.
J	1.3.2. Javasolt, hogy a közgyűlésen az igazgatóság / igazgatótanács és (amennyiben működik) a felügyelő bizottság képviseltesse magát az esetlegesen felmerülő kérdések megválaszolása érdekében. Ha ez nem történik meg, a közgyűlés elnöke még a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt tájékoztatja erről a közgyűlést, tájékoztatást adva a távolmaradás indokairól is.
J	1.3.3. Javasolt, hogy a társaság alapszabálya tegye lehetővé, hogy az igazgatóság / igazgatótanács elnöke bármely személyt meghívhasson a társaság közgyűlésére, és számára véleményezési, hozzászólási jogot biztosíthasson, ha vélelmezi, hogy e személy jelenléte és véleménye szükséges, illetve elősegíti a részvényesek tájékoztatását, és a közgyűlési döntések meghozatalát. Javasolt, hogy a társaság alapszabálya tegye lehetővé, hogy ha a közgyűlési napirendi pontok kiegészítését kérő részvényes(ek) az általuk javasolt napirendi pont tárgyalásához harmadik személy részvételére tartanak igényt, az igazgatóság / igazgatótanács elnöke a részvényesek írásos kérésére e harmadik személyt is meghívhassa, s számára az adott napirendi pont tárgyalásakor véleményezési és hozzászólási jogot biztosíthasson.
J	1.3.4. A társaság a közgyűlésen résztvevő tulajdonosok számára azonos tulajdonosi jogokat biztosít. A társaság nem korlátozza a közgyűlésen résztvevő tulajdonosok felvilágosítást kérő, észrevétel tételi és indítványozási jogának gyakorlását, és ahhoz semmilyen előfeltételt nem támaszt, feltéve, hogy az nem vezet a közgyűlés helyes működésének akadályozásához.
M	A közgyűlés hatékony lebonyolítása érdekében célszerű a részvényesek figyelmét felhívni a hozzászólásokra való előzetes, írásban történő bejelentkezés lehetőségére, de az előzetes bejelentkezés hiányára hivatkozva nem lehet korlátozni a részvényesek hozzászólási jogát. A közgyűlés elnöke a részvényesi jogok gyakorlását szem előtt tartva biztosítja, hogy a közgyűlésen történő felszólalások, indítványok, észrevételek ne vezessenek a közgyűlés szabályszerű működésének akadályoztatásához, a közgyűlés elhúzódtatásához. Célszerű, hogy a társaság alapszabálya tartalmazza a közgyűlés elnökének e jogát szem előtt tartó rendelkezéseket.

J	1.3.5. Ha a közgyűlésen felmerült kérdésekre a társaság testületeinek jelenlévő képviselői, illetve az esetlegesen érintett könyvvizsgáló nem tudnak kielégítő választ adni, javasolt, hogy a társaság elnöke eljárjon annak érdekében – amennyiben a társaság érdekei másképp nem indokolják –, hogy a kérdésekre adott válaszokat a közgyűlést követő három napon belül a társaság közze tegye honlapján. Ha a társaság tartózkodik a válaszadástól, akkor az erre vonatkozó tájékoztatását – részletes indokolással együtt – megjelenteti a közgyűlést követő három napon belül.
J	1.3.6. A közgyűlés elnöke és a társaság biztosítja, hogy a közgyűlésen felmerülő kérdésekre történő válaszadással a törvényi, valamint tőzsdei előírásokban megfogalmazott tájékoztatási, nyilvánosságra hozatali elvek nem sérülnek, illetve azok betartásra kerülnek.
J	1.3.7. Javasolt, hogy a társaság közgyűlésein meghozott, a társaság életét jelentősen befolyásoló döntésekről a társaság sajtóközleményt jelentessen meg, valamint a piaci szereplők tájékoztatásának érdekében az ilyen döntésekkel kapcsolatban a közgyűlés lebonyolítását követő egy órán belül sajtótájékoztatót tartson.
A	1.3.8. Az igazgatóság / igazgatótanács felelős azért, hogy a közgyűlés napirendi pontjaihoz érkezett írásos észrevételek még a közgyűlést két munkanappal megelőzően közzétételre kerüljenek. Ha a közgyűlésen olyan napirendi pont tárgyalására kerül sor, melyhez kapcsolódóan a részvényeseknek nem állt módjában a közgyűlés előtt megismerni a napirendi ponthoz kapcsolódó előterjesztésekhez érkezett észrevételeket és kiegészítő javaslatokat, úgy az igazgatóság / igazgatótanács a közgyűlés helyszínén a részvényesek rendelkezésére bocsátja a vonatkozó dokumentumokat, legalább a közgyűlés megnyitása előtt két órával, de legkésőbb a regisztrációval egyidejűleg.
A	1.3.9. Ha a közgyűlés napirendjére felvett kérdésekhez olyan indítvány, javaslat érkezik, melyet a részvényeseknek nem állt módjában a közgyűlést megelőzően megismerni, indokolt, hogy a közgyűlés elnöke a javaslat, indítvány ismertetését követően, még a döntéshozatal előtt belátása szerinti (a javaslat, indítvány terjedelméhez és összetettségéhez igazodó) ideig szünetet rendeljen el, hogy a részvényeseknek megfelelő idő álljon rendelkezésre véleményük kialakítására. A közgyűlés elnöke által elrendelt szünet nem vezethet a közgyűlés működésének akadályozásához. Ha a közgyűlés elnöke az előzőekben meghatározott indítvány, javaslat jelentőségét úgy ítéli meg, a részvényesek megalapozott döntéshozatalának biztosítása érdekében javaslatot tehet a közgyűlés felfüggesztésére is.
A	1.3.10. A vezető tisztségviselők és felügyelő bizottsági tagok megválasztásával és visszahívásával kapcsolatos közgyűlési döntések esetén a közgyűlés elnöke ne alkalmazzon összevont szavazási eljárást, minden jelölt esetében célszerű külön határozattal dönteni. A részvényesi támogatással jelölt vezető tisztségviselők, felügyelő bizottsági tagok esetén a jelölt bemutatásakor tájékoztatást kell adni a támogató részvényes személyét illetően is.
M	A vezető tisztségviselőkre, felügyelő bizottsági tagokra vonatkozó szavazás esetén a közgyűlés minden jelöltre külön - külön szavazzon (abban az esetben is, ha a jelöltek száma meghaladja a kitöltésre váró testületi helyek számát). Ha a szavazás lebonyolítását követően az érvényes szavazatokot kapott testületi tagok száma meghaladja a kitöltésre váró testületi helyek számát, akkor az azonos (de legkevesebb) számú érvényes szavazatot kapott összes jelöltre ismételt szavazást kell tartani, mindaddig, míg a szavazatok száma alapján egyértelműen meghatározásra nem kerül a tisztségviselő személye.
J	1.3.11. Az alapszabály módosítással kapcsolatos napirendi pontok megtárgyalása esetén javasolt, hogy az alapszabály módosításokat megelőzően a közgyűlés külön határozattal döntsön arról, hogy a közgyűlés működésének zavartalan és hatékony lebonyolítása érdekében az egyes alapszabály módosításokról külön-külön, vagy összevont, illetve bizonyos szempontok szerint összevont határozatokkal kíván-e dönteni.
J	1.3.12. Javasolt, hogy a társaság a határozatokat, valamint a határozati javaslatok ismertetését, illetve a határozati javaslatokkal kapcsolatos lényeges kérdéseket és válaszokat is tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyvét a közgyűlést követő 30 napon belül közzé tegye. A társaság hangfelvétel készítésével segítheti elő a közgyűlési jegyzőkönyv elkészítését. A közgyűlésen felszólaló részvényes kizárólag a közgyűlésen elhangzott észrevételének írott változatát csatolhatja a jegyzőkönyvhöz. A közgyűlés elnöke a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt felhívja erre a lehetőségre a részvényesek figyelmét.

1.4. Egyebek

J	1.4.1. Amennyiben egy részvényes az osztalék kifizetéshez minden szükséges információt, illetve dokumentumot megadott, úgy javasolt, hogy a társaság az osztalékot lehetőleg 10 munkanapon belül fizesse ki.
J	1.4.2. Javasolt, hogy a társaság nyilvánosságra hozza az ellene irányuló felvásárlást megakadályozó megoldásokkal (anti-takeover devices) kapcsolatos irányelveit annak érdekében, hogy a részvényeseket biztosítsák afelől, hogy ezek az eszközök a társaság összeolvadását és felvásárlását nem akadályozzák meg, ha ez a társaság stratégiai érdekét szolgálja.

2. Az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság hatásköre

2.1. Az igazgatóság / igazgatótanács szerepe és feladatai

- A 2.1.1. Az igazgatóság / igazgatótanács feladatai a következő főbb területekre terjednek ki:
- a.) részvétel a stratégiai irányelvek meghatározásában és az ezeknek megfelelő stratégia kialakításában, az üzleti és pénzügyi tervek, a nagyobb tőkebefektetések, tulajdonszerzés és tőke kivonás végrehajtásának ellenőrzése
 - b.) a felügyelő bizottsággal egyeztetve a társasági célkitűzések megfogalmazása és ezek folyamatos teljesítésének felügyelete, tájékoztatás a megvalósításról a felügyelő bizottság felé
 - c.) a pénzügyi és számviteli jelentések tisztaságának biztosítása
 - d.) a menedzsment javadalmazási elveinek meghatározása, tevékenységének felügyelete és szükség esetén a megfelelő lépések megtétele
 - e.) az összeférhetetlenség eseteinek kezelése, a társasági etikai kódex elfogadása
 - f.) a kockázatkezelési irányelvek meghatározása, amelyek biztosítják a kockázati tényezők feltérképezését, a belső kontroll mechanizmusok, szabályozási- és felügyeleti rendszer alkalmasságát ezek kezelésére, valamint a jogi megfelelést
 - g.) az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak jelölésére vonatkozó mechanizmus meghatározása
 - h.) javaslatétel a tagok díjazására
 - i.) a vezetői utódlás alapelveinek és alapvető szabályainak meghatározása
 - j.) a társasági működés átláthatóságával és a fontos társasági információk nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos irányelvek megfogalmazása és betartásuk felügyelete
 - k.) a társaságirányítási gyakorlat hatékonyságának és eredményességének folyamatos felügyelete
 - l.) gondoskodik a részvényesekkel való megfelelő szintű és megfelelő gyakoriságú kapcsolattartásról

M Az igazgatóság / igazgatótanács szerepének és feladatainak meghatározásával egyértelművé válik az ügyvezetés és a menedzsment közötti munkamegosztás. Az igazgatóság / igazgatótanács minden lehetséges körülményre tekintettel a társaság érdekeit, a részvényesek és az egyéb érdekeltek jogait és lehetőség szerint az egyéb érdekeltek érdekeit is szem előtt tartva kellő szorgalommal és gondossággal jár el. A társaság átfogó irányítása, a közgyűlés által elfogadott stratégia végrehajtásának biztosítása az ügyvezetés feladata, és nem kerülhet át a menedzsment hatáskörébe.

- J 2.1.2. Javasolt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács ügyrendje tartalmazza az igazgatóság / igazgatótanács felépítését, az ülések előkészítésével, lebonyolításával és a határozatok megfogalmazásával kapcsolatos teendőket és egyéb, az igazgatóság / igazgatótanács működését érintő kérdéseket.

2.2. A felügyelő bizottság szerepe és feladatai (nem egységes irányítási rendszer esetén)

- J 2.2.1. Javasolt, hogy a felügyelő bizottság ügyrendjében és munkatervében részletezze a bizottság működését és feladatait, valamint azokat az ügyintézési szabályokat és folyamatokat is, amelyek szerint a felügyelő bizottság eljár. Az ügyrend térjen ki a felügyelő bizottság hatáskörére, valamint a menedzsmenttől és az igazgatóságtól származó információ-szolgáltatás menetének ismertetésére.

2.3. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság ülései, napirendi pontjai

- A 2.3.1. A feladatok hiánytalan ellátása érdekében a munkatervben meghatározott rendszeres gyakorisággal az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság ülést tart, továbbá biztosítják bármilyen rendkívüli esemény vagy ügy késedelem nélküli megvitatásának és a megfelelő döntések meghozatalának lehetőségét. A testületek éves, illetve féléves ütemezésben előre meghatározzák az ülések időpontját és a tervezhető napirendeket (munkaterv). A testületek ügyrendjükben rendelkeznek az előre nem tervezhető és/vagy sürgősséggel összehívandó megbeszélések lebonyolításáról, s kitérnek az elektronikus hírközlő eszközök útján történő, illetve lebonyolítandó döntéshozatalra.

J	2.3.2. Az igazgatóság / igazgatótanács, illetve a felügyelő bizottság elnökének felelőssége, hogy a napirendet és az előterjesztéseket a pontos és hatékony döntéshozatal érdekében legalább öt nappal az ülést megelőzően hozzáférhetővé tegyék a tagok számára. Biztosítani kell az ülések szabályszerű lefolyását és az ülésekről jegyzőkönyv készítését, az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság dokumentációjának, határozatainak kezelését.
J	2.3.3. Javasolt, hogy az ügyrendben szabályozzák azon személyek rendszeres, illetve eseti részvételét az üléseken, akik nem tagjai az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak vagy a felügyelő bizottságnak (pl. egyéb érdekeltek, menedzserek, stb.).

2.4. *Igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagja / tagsága*

J	2.4.1. Az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság tagjainak jelölése és megválasztása átlátható folyamat során történik, s ez biztosítja, hogy a jelöltek személyére és szakmai alkalmasságára vonatkozó információk a megfelelő időben (a közgyűlési döntést legalább öt nappal megelőzően) rendelkezésre állnak. Javasolt, hogy a jelöltek megnevezésekor tájékoztassák a részvényeseket a jelöltek szakmai tapasztalatára vonatkozó információkról, arról hogy a jelöltek milyen releváns ismerettel rendelkeznek, mely alkalmassá teszi őket az adott testületi tagságra (2005/162/EK 11.4.). A tájékoztatásban javasolt arra is kitérni, hogy milyen egyéb fontos szakmai kötelezettségvállalásai (egyéb társaságokban betöltött tisztségei) vannak a jelölteknek (2005/162/EK 12.2.), és hogy a társaság megítélése szerint függetlennek tekinthetőek-e (2005/162/EK 13.3.1.).
J	2.4.2. Javasolt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság tagjainak számát úgy határozzák meg, hogy a testületek a társaságirányítási és ellenőrzési funkciót a lehető legeredményesebben el tudják látni. Az igazgatóság / igazgatótanács létszámának és összetételének megállapításakor a cél a megfelelő szakmai színvonal, a független tagok arányának és a költségek szintjének optimalizálása.
M	Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak és a felügyelő bizottságnak megfelelő méretűnek kell lennie ahhoz, hogy a tagok eltérő szakmai tapasztalat alapján megfogalmazott véleményüket képviselhesék, viszont a hatékony döntéshozatal érdekében ésszerű módon korlátozni kell a tagság létszámát.
M	Az igazgatóság / igazgatótanács operatív és nem-operatív (külsős) tagokból áll. A nem operatív tagok számát úgy kell megállapítani, hogy biztosítva legyen, hogy véleményük, döntésük lényegesen befolyásolhassa az igazgatóság / igazgatótanács testületként meghozott döntését. (Operatív tagnak minősül az a személy, aki a társasággal, vagy a társaság leányvállalatának minősülő társasággal munkaviszonyban áll.)
M	A jelöltek felelőssége, elvállalják-e a tagságot, s hogy megismerjék a tisztséggel járó kötelezettséget és feladatokat. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagjai megfelelő időt és energiát kell, hogy fordítsanak a tisztségükből adódó feladataik ellátására. A testületi tag felelőssége, hogy a további funkciók, jelölések elvállalásánál felmérje, eleget tud-e tenni a már betöltött testületi tagként jelentkező feladatainak.
J	2.4.3. Javasolt, hogy a társaság az újonnan megválasztott, nem-operatív testületi tagok számára ajánljon fel személyre szabott tájékoztatást, mely során a tagok megismerhetik a társaság felépítését, működését, illetve a testületi tagként jelentkező feladatokat. (2005/162/EK 11.3.)

2.5. *Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagjainak függetlensége*

A	2.5.1. Az igazgatóság pártatlanságának biztosításához elegendő számú, a társasággal, annak menedzsmentjével és meghatározó tulajdonosaival semmiféle kapcsolatban nem álló, független tagokat is javasolt megválasztani. (2005/162/EK 4.)
---	---

M	<p>Az igazgatóság / igazgatótanács megfelelő szintű függetlensége biztosítja, hogy a vezető testület a társaság stratégiai érdekeinek megfelelően, az összes részvényes érdekeit is figyelembe véve, eredményesebben lássa el feladatát.</p> <p>Az igazgatóság / igazgatótanács döntéseit objektíven hozza meg, törekedve arra, hogy a döntéshozatal folyamata a menedzsment, illetve az egyes részvényesek, valamint az igazgatóság / igazgatótanács egyes tagjainak befolyásától független legyen. Ezt nagyban elősegíti, ha az igazgatóság / igazgatótanács a menedzsmenttől és a kulcsfontosságú egyéb érdekelttől megfelelő mértékben függetleníve tudnak működni. Az igazgatóság / igazgatótanács döntési folyamatainak biztosítania kell, hogy az igazgatóság / igazgatótanács minden tagja kifejtthesse véleményét a vonatkozó kérdésben.</p> <p>A részvényesek (minden részvényes), valamint az egyéb érdekeltnek érdekeinek védelme érdekében az igazgatósági / igazgatótanácsi funkcióknak hatékony és szuverén felügyelet alatt kell állnia.</p> <p>A függetlenség elbírálásánál figyelembe kell venni a meglévő munkaviszonyt, üzleti kapcsolatokat, a családi és személyes kapcsolatokat és minden egyéb olyan területet, amely összeférhetlenséghez vezethet.</p> <p>Függetlenségnek a lényeges érdekütközés, összeférhetlenség hiánya tekintendő. Az igazgatóság / igazgatótanács tagja abban az esetben tekinthető függetlennek, ha esetében nem áll fenn olyan üzleti, családi vagy más jellegű kapcsolat, mely összeférhetlenséget okoz, s veszélyezteti a döntéshozatalt. (2005/162/EK 13.1.)</p>
J	<p>2.5.2. Az elnöki és vezérigazgatói feladatok elkülönítése érdekében a hatáskörök megosztását a társaság alapszabályában (alapszabályban, testületi szerv ügyrendjében) javasolt rögzíteni.</p>
J	<p>2.5.3. Ha a társaságnál az elnöki és vezérigazgatói tisztséget egy személy tölti be, akkor javasolt, hogy a társaság tájékoztatást adjon azokról az eszközökről, melyek biztosítják, hogy az igazgatóság / igazgatótanács objektívan értékeli a menedzsment tevékenységét. (2005/162/EK 3.2.)</p>
A	<p>2.5.4. Az igazgatóság / igazgatótanács rendszeres időszakonként a függetlenség megerősítését kéri a függetlennek tartott tagjaitól. A függetlenség megerősítését javasolt a felelős társaságirányításra vonatkozó éves jelentés elkészítésével kapcsolatban megtenni. (2005/162/EK 13.3.2.)</p>
A	<p>2.5.5. A felügyelő bizottság rendszeres időszakonként (a felelős társaságirányításra vonatkozó éves jelentés elkészítésével kapcsolatban) a függetlenség megerősítését kéri a függetlennek tartott tagjaitól. (2005/162/EK 13.3.2.)</p>
J	<p>2.5.6. Javasolt, hogy a társaság közgyűlése ne válasszon olyan személyt a társaság felügyelő bizottságába, aki korábban (felügyelő bizottsági tagságra való jelölését megelőző három évben) a társaság igazgatóságában, illetve menedzsmentjében tisztséget töltött be.</p>
A	<p>2.5.7. A társaság honlapján nyilvánosságra hozza az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság függetlenségével kapcsolatos irányelveit, az alkalmazott függetlenségi kritériumokat.</p>

2.6. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottsági tagok összeférhetlensége, bennfentes kereskedés

A	<p>2.6.1. Az igazgatóság / igazgatótanács tagjának tájékoztatnia kell az igazgatóságot / igazgatótanácsot és (amennyiben működik) a felügyelő bizottságot (egységes irányítási rendszer esetén az audit bizottságot), amennyiben a társaság (vagy a társaság bármely leányvállalata) valamely ügyletével kapcsolatban neki (illetve vele közeli kapcsolatban álló személyeknek) jelentős, személyes érdekelttsége áll fenn.</p>
A	<p>2.6.2. A testületi és menedzsment tagok (illetve velük közeli kapcsolatban álló személyek) és a társaság (illetve a társaság leányvállalata) között létrejött ügyleteket, megbízásokat a társaság általános üzleti gyakorlata szerint, de az általános üzleti gyakorlathoz képest szigorúbb átláthatósági szabályok alapján kell lebonyolítani. A napi üzletmenettől eltérő ügyletek esetén a tranzakciót és annak feltételeit el kell fogadtatni (amennyiben működik) a felügyelő bizottsággal (egységes irányítási rendszer esetén az audit bizottsággal).</p>
A	<p>2.6.3. A testületi tagoknak tájékoztatnia kell a felügyelő bizottságot (egységes irányítási rendszer esetén az audit bizottságot) – illetve amennyiben a társaságnál felállításra került, a jelölőbizottságot –, ha olyan társaságnál kapnak testületi tagságra vonatkozó felkérést, illetve menedzsment tagságra vonatkozó megbízást, amely nem tagja a cégcsoportnak. A testületi tagok e tájékoztatása alapján a társaság tájékoztatja a piaci szereplőket.</p>

A	2.6.4. A bennfentes kereskedés megelőzése érdekében az igazgatóság / igazgatótanács kialakítja a társaságon belüli információáramlásra, a bennfentes információk kezelésére, valamint a bennfentes személyek értékpapír-kereskedésére vonatkozó irányelveit, és gondoskodik ezek betartásának felügyeletéről. Az igazgatóság / igazgatótanács felelőssége a bennfentes információkhoz hozzáférő személyekre vonatkozó nyilvántartás jogszabályi előírásoknak megfelelő vezetése.
----------	--

2.7. Az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment értékelése és díjazása

A	2.7.1. Az igazgatóság / igazgatótanács, illetve az igazgatóság / igazgatótanács tagjaiból felállított bizottság irányelveket és szabályokat ("javadalmazási irányelvek") fogalmaz meg az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság, és a menedzsment munkájának értékelésére és javadalmazására vonatkozóan. Az igazgatóság / igazgatótanács által megfogalmazott javadalmazási irányelveket a felügyelő bizottság véleményezi, és az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak, valamint a felügyelő bizottság javadalmazására vonatkozó elveket (és azok jelentős változásait) a közgyűlés külön napirendi pontban hagyja jóvá (2004/913/EK 4.1.).
----------	---

M	Alapvetően fontos, hogy a társaság irányításában, a társasági céloknak a tulajdonosok és az egyéb érdekelték érdekei mentén történő megfogalmazásában kulcsfontosságú szerepet betöltő személyek teljesítménye megfelelő formában értékelésre kerüljön. Az igazgatóság / igazgatótanács és a menedzsment tagok javadalmazásának megállapításánál javasolt figyelembe venni a tagok feladatait, a felelősségük mértékét, hogy a társaság milyen mértékben érte el célkitűzéseit, és milyen a társaság gazdasági, pénzügyi helyzete.
----------	---

A	2.7.2. Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak, felügyelő bizottságnak minden évben értékelnie kell a testület munkáját. (2005/162/EK 8.)
----------	---

M	Az értékelés kiterjed a testület, valamint a testületi tagok – személyenkénti – értékelésére. Meg kell vizsgálni a tagok (és az esetleges testületi bizottságok) hozzáértését, a végzett munka eredményességét, és hogy az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság milyen mértékben látta el feladatait a célkitűzéshez képest.
----------	---

A	2.7.3. Az igazgatóság / igazgatótanács hatáskörébe tartozik a menedzsment teljesítményének ellenőrzése és javadalmazásának megállapítása (beleértve az ösztönző juttatásokat, részvényopciókat, egyedi szerződéseket, megállapodásokat és egyéb juttatásokat). Célszerű ezt a feladatot a javadalmazási bizottság (lásd 3.4) javaslata alapján ellátni. Az érdekellentét kiküszöbölése céljából javasolt hogy az opciók és részvényjuttatások rendszerét, a társaságtól történő egyéni hitelfelvétel keretfeltételeit, és egyéb, a szokásostól eltérő, a társaságnál alkalmazott juttatások kereteit (és ezek jelentős változásait) a közgyűlés külön napirendi pontban hagyja jóvá (2004/913/EK 6.1.). Az igazgatóság / igazgatótanács határozatban állapítja meg, mely munkakört betöltő személyek javadalmazásának megállapítása tartozik a hatáskörébe.
----------	---

M	A menedzsment javadalmazása tényleges elemeinek meghatározása (beleértve az esetleges opciós, vagy egyéb részvény juttatás keretén belül juttatott részvények mennyiségét) a közgyűlés által elfogadott általános elvek figyelembevételével az igazgatóság / igazgatótanács feladata.
----------	---

A	2.7.4. A részvény alapú javadalmazási konstrukciók esetében a közgyűlés hagyja jóvá e rendszerek elemeit, valamint az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottsági tagok esetében a tényleges juttatások mértékét is. A menedzsment tagok esetében a tényleges juttatások mértéke már nem közgyűlési hatáskör. A szavazást megelőzően a részvényesek számára részletes tájékoztatást kell adni a részvény alapú javadalmazási konstrukciókról (azok esetleges változásáról), s hogy honnan biztosítja a társaság a szükséges részvényeket, s ennek milyen költségei vannak (2004/913/EK 7.1.-7.2.).
----------	--

M	A részvény alapú javadalmazási rendszerek esetében előzetes közgyűlési jóváhagyást igényel e rendszerek feltételeinek véglegesítése (a bevont értékpapírok maximális száma; a lehívás feltételei; milyen időn belül élhetnek a jogosultak a rendszer adta lehetőségekkel; hogyan módosíthatók a lehívás feltételei; meddig kell a vonatkozó testületnek megállapítania az egyes személyeket illető jogosultság mértékét). Ha változás áll be a részvény alapú javadalmazási rendszerek feltételeiben, akkor a változást is jóvá kell hagynia a részvényeseknek.
----------	---

J	2.7.5. Javasolt, hogy a társaság az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment javadalmazási rendszerét olyan módon alakítsa ki, hogy azok a társaság, és ezen keresztül a részvényesek stratégiai érdekeit szolgálják. Az érdekeltségi elemek (fizetés, bonusz, részvény, részvényopció, természetbeni juttatás, nyugdíjjuttatás) arányát javasolt úgy meghatározni, hogy a kedvezményezetteket stratégiai gondolkodásra ösztönözze.
M	A javadalmazási rendszerek az érintetteket nem ösztönözhetik kizárólag a részvényárfolyamok rövid távú maximalizálására.
J	2.7.6. A felügyelő bizottsági tagok esetében fix összegű javadalmazás javasolt, s nem javasolt a részvényárfolyamhoz kapcsolt javadalmazási elem alkalmazása.
A	2.7.7. Az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és menedzsment tagjai javadalmazásának elveiről és a tényleges javadalmazásokról a társaság tájékoztatást ("Javadalmazási nyilatkozat" - l. 4.1.11) készít a tulajdonosok számára, melyet a közgyűlés elé kell terjeszteni. A javadalmazási nyilatkozatban be kell mutatni az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment egyes tagjainak díjazását.

2.8. *Belső kontrollok rendszere és a kockázatkezelés*

A	2.8.1. Az igazgatóság / igazgatótanács, vagy az általa működtetett bizottság felelős a társaság teljes kockázatkezelésének felügyeletéért és irányításáért, s köteles meghatározott rendszerességgel tájékozódni a kockázatkezelési eljárások eredményességéről is, amelyet a felelős társaságirányítási jelentésben az éves rendes közgyűlés elé terjeszt. A társaság eredményes működése biztosítása érdekében az igazgatóság / igazgatótanács feladata, hogy a szükséges lépéseket megtegye a főbb kockázati területek azonosítása érdekében.
J	2.8.2. Javasolt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács a kockázatkezelési alapelveket és alapvető szabályokat a menedzsment azon tagjaival együttműködve dolgozza ki, akik a kockázatkezelési folyamatok megtervezéséért, működtetéséért, ellenőrzéséért, valamint a társaság napi működésébe történő beépítéséért felelősek.
A	2.8.3. Az igazgatóság / igazgatótanács feladata és felelőssége a belső kontrollok rendszerével kapcsolatos elvek megfogalmazása, és annak biztosítása, hogy a menedzsment által a belső kontrollok egy olyan stabil rendszere alakuljon meg, amely biztosítja a társaság tevékenységét érintő kockázatok kezelését, valamint a társaság kitűzött teljesítmény- és nyereségcéljainak elérését.
M	A belső kontrollok rendszere a vezetői ellenőrzéseket és a munkafolyamatokba épített ellenőrzéseket tartalmazza, megbízható és eredményes működése a társaság kockázatainak alapos és rendszeres felmérésétől is függ. A belső kontrollok rendszere: a.) lehetővé teszi a társaság hatékony és a célkitűzéseknek megfelelő működését a társasági célok elérését befolyásoló lényeges működési, üzleti, pénzügyi és egyéb kockázatokra adott megfelelő válaszok biztosításával; b.) elősegíti a megfelelő minőségű belső és külső jelentések elkészítését; c.) elősegíti a társaság működését érintő jogszabályoknak és egyéb szabályoknak (belső szabályzatoknak) való megfelelést.
A	2.8.4. A belső kontrollok rendszerével kapcsolatos elvek kialakításakor az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe veszi, hogy: a.) a társaság működése során milyen jellegű és milyen mértékű kockázatoknak van kitéve; b.) a társaság milyen jellegű és milyen súlyú kockázatokot tart elfogadhatónak; c.) a társaság milyen jellegű kockázatokot tart lényegesnek; d.) a társaság milyen eszközökkel csökkentheti a kockázatok társaság működésére gyakorolt hatását; e.) a társasági kockázatkezelési és belső kontroll erőforrások mennyisége és minősége milyen arányban van az e területeken elvárt eredményességgel.
A	2.8.5. A menedzsment feladata és felelőssége a belső kontrollok rendszerének kialakítása és fenntartása.

M	A belső szabályozási és ellenőrzési rendszer működésének eredményeként a részvényesek tájékoztatást kapnak arról, hogy a társaság milyen eredményességgel, hatékonysággal és milyen gazdaságosan működik, a pénzügyi jelentések megbízhatóak-e és a társaság működése megfelel-e a jogszabályok előírásainak. Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak és a felügyelő bizottságnak egyaránt beavatkozási kötelezettsége van, amennyiben ezt a kontroll rendszerek alaposságának és egységességének biztosítása szükségessé teszi.
A	2.8.6. A belső kontrollok rendszerének elválaszthatatlan részeként a társaságok kialakítanak egy független belső ellenőrzési funkciót, amely az audit bizottságnak tartozik közvetlen beszámolási kötelezettséggel. Ennek keretében legalább évente egyszer beszámol a kockázatkezelés, a belső kontroll mechanizmusok és a társaságirányítási funkciók működéséről. A belső kontrollok működéséről szóló jelentésben a belső ellenőrzés tájékoztatást ad mindazon hiányosságokról, amelyek a társaság teljesítményére jelentős kihatással lehetnek.
M	A belső ellenőrzés munkájával független és objektív visszajelzést biztosít az audit bizottságon (igazgatóságon / igazgatótanácsra vagy a felügyelő bizottságon) keresztül a tulajdonosoknak, értékelései elősegítik, hogy az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság megfelelően tudja elősegíteni a belső kontrollkörnyezet eredményes és kielégítő működését. A belső ellenőrzés az üzleti folyamatokban rejlő kockázatok teljes skáláját elemzi, és megvizsgálja, hogy a kialakított belső kontrollok rendszere, az alkalmazott eljárások alkalmasak-e ezen kockázatok hatékony kezelésére.
A	2.8.7. Az audit bizottság az igazgatóság / igazgatótanács vagy a felügyelő bizottság felhatalmazása alapján megbízza a belső ellenőrzést a belső ellenőrzési stratégiában, éves tervben, a belső ellenőrzési alapszabályban és kézikönyvben lefektetett ellenőrzési tevékenység végrehajtására. Ennek keretében korlátlan hozzáférést biztosít minden szükséges információhoz, dokumentumhoz, adathoz és a vizsgált tevékenységben, folyamatban érintett személyhez. A függetlenség megtartása érdekében a belső ellenőrzést végző csoport vezetője közvetlenül az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak vagy a felügyelő bizottságnak (egységes irányítási rendszer esetén az audit bizottságnak) alárendelten működik.
M	Az audit bizottság által véleményezett, valamint az igazgatóság / igazgatótanács vagy a felügyelő bizottság által elfogadott éves belső ellenőrzési tervben foglaltakhoz képest pótlólagos ellenőrzési feladatot a társaság vezérigazgatója is meghatározhat, erről azonban belső ellenőrzési vezető mellett az audit bizottságot is értesítenie kell.
A	2.8.8. A belső ellenőrzés vezetője a társaság várható pénzügyi, működési, szabályozási és egyéb kockázatai alapján a menedzsment bevonásával éves belső ellenőrzési tervet készít, amelyet az audit bizottság javaslata alapján az igazgatóság / igazgatótanács vagy (amennyiben létezik) a felügyelő bizottság hagy jóvá.
M	Az éves belső ellenőrzési tervnek előre meghatározott módszertan szerint elvégzett kockázatelemzésen kell alapulnia, amely az egyes fenyegető körülmények bekövetkezésének valószínűségét és lehetséges negatív hatását veszi figyelembe és a súlyosság alapján rangsorolja azokat.
A	2.8.9. Az igazgatóság / igazgatótanács rendszeresen áttekinti (a menedzsment, vagy a belső ellenőrzés által) a belső kontrollok működéséről készített jelentéseket, melyek alapján – a felelős társaságirányítási jelentés részeként – évente értékelést készít a részvényesek számára. Az igazgatóság / igazgatótanács kidolgozza a jelentések feldolgozásával, elfogadásával és a belső kontrollok rendszerének működésére vonatkozó éves jelentésének elkészítésével kapcsolatos eljárásait.
M	A jelentéskészítés eljárására vonatkozóan az igazgatóság / igazgatótanács ügyrendjében célszerű kitérni az igazgatóság / igazgatótanács részére készítendő jelentések gyakoriságára és témájára, s hogy az igazgatóság / igazgatótanács milyen módon fogadja el a nyilvánosságnak szánt jelentést. Az igazgatóság / igazgatótanács jelentéskészítési feladata biztosítja, hogy az igazgatóság / igazgatótanács a belső kontrollok rendszerének értékelését a megfelelő módon elvégzi.

J	2.8.10. Az igazgatóság / igazgatótanács az értékelés elkészítése során: a.) figyelembe veszi, hogy a társaság működését érintő kockázatok jellegében és mértékében milyen változások történtek az előző éves értékelés elkészítése óta; b.) megállapításokat tesz a kockázatok menedzsment és belső ellenőrzés által végzett folyamatos ellenőrzési tevékenységéről, és a belső kontroll rendszerről; beszámol ezen ellenőrzési tevékenység eredményeképp született jelentések legfőbb megállapításairól, tartalmáról; c.) értékeli hogy azonosították-e az adott évben a belső kontroll rendszer olyan lényeges hiányosságait, hibáit, amelyek lényeges hatással voltak, vagy lehettek volna a társaság pénzügyi helyzetére.
A	2.8.11. Amennyiben az igazgatóság / igazgatótanács a belső kontroll rendszerének lényeges hiányosságát, vagy hibáját észleli, törekednie kell a hiányosság megszüntetésére. Az igazgatóság / igazgatótanács beazonosítja a hiba, vagy hiányosság okát, azt a helyzetet, amely a problémát eredményezte; felülvizsgálja, átértékeli a menedzsment, vagy a belső ellenőrzés belső kontroll rendszerekkel kapcsolatos (tervezési, működtetési, és folyamatos ellenőrzési) tevékenységét.
J	2.8.12. A társaság könyvvizsgálója felmérheti és értékelheti a társaság kockázatkezelési rendszereit, valamint a menedzsment kockázatkezelési tevékenységét. A könyvvizsgáló erre vonatkozó jelentését az audit bizottságnak nyújtja be.
2.9. Külső tanácsadó, könyvvizsgáló	
J	2.9.1. Javasolt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a bizottságok ügyrendje kitérjen a külső tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele esetén követendő eljárásokra.
A	2.9.2. Amennyiben a társaság vagy annak vezetése a társaság hivatalos könyvvizsgálóját megbízza más szakmai szolgáltatások nyújtásával is, minden olyan esetben értesíteni kell az igazgatóságot / igazgatótanácsot, a felügyelő bizottságot és az audit bizottságot, ha a megbízási díj, a munka típusa, vagy bármely más, a megbízással kapcsolatos körülmény a tulajdonosoknak jelentős ráfordítást jelenthet, érdekütközést idézhet elő, vagy bármilyen más módon lényeges hatással lehet az üzletmenetre.
A	2.9.3. Abban az esetben, ha a társaság a könyvvizsgálatát ellátó gazdálkodó szervezetnek, vagy külső szakértőnek megbízást ad a társaság működését jelentősen befolyásoló eseménnyel kapcsolatban, az igazgatóság / igazgatótanács tájékoztatja az eseményről, a megbízás tényéről és jellegéről a felügyelő bizottságot (audit bizottságot) és a részvényeseket. Az igazgatóság / igazgatótanács határozatában előzetesen rögzíti, hogy milyen események minősülnek a társaság működését jelentősen befolyásoló eseménynek.
J	2.9.4. Javasolt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács a közgyűlési napirendi pontokat megtárgyaló üléseire tanácskozási joggal hívja meg a társaság könyvvizsgálóját.
J	2.9.5. A könyvvizsgálat eredményes végrehajtása érdekében javasolt, hogy a társaság belső ellenőrzése együttműködjön a könyvvizsgálóval.
M	A belső ellenőrzés ennek érdekében a szükséges információt megadja a könyvvizsgáló részére. A könyvvizsgáló által kiadott vezetői levelet a menedzsment átadja a belső ellenőrzés vezetője részére az Audit Bizottság egyidejű értesítése mellett, azért, hogy a vezetői levélben foglaltakat a belső ellenőrzés felhasználhassa a belső kontrollok és kockázatok további értékelése során.

2.10. Társasági belső koordináció

J

Javasolt, hogy a társaság, annak testületei, részvényesei és az egyéb érdekelték közötti kommunikáció, valamint a folyamatos információ- és véleménycsere biztosítása érdekében összehangolja a társaságon belül a következő tevékenységeket:

- sajtótájékoztatók és sajtó anyagok kezelése
- hatósági, szabályozói kapcsolatok tartása
- befektetői kapcsolattartás
- jogi ügyek
- a törvénynek és szabályozásnak való megfelelés
- az igazgatóság / igazgatótanács üléseinek ügyintézése
- a társasági ügyrendek és határozatok kezelése

Fontos a tevékenységek közötti folyamatos koordináció, ezek összehangolása a társaság felelős társaságirányítási irányelveivel, valamint az egyéb érdekelték megfelelő tájékoztatása a különböző területek felelőseinek elérhetőségéről.

3. Bizottságok

3.1. Általános elvek

A	3.1.1. Az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak részvételével kialakított bizottságok feladatát az igazgatóság / igazgatótanács határozza meg. A bizottságok nem hoznak önálló döntéseket, hanem ellenőriznek, illetve a döntések hatékony meghozatala érdekében megalapozott javaslatokat és előterjesztéseket tesznek.
M	A bizottságok azzal támogatják a társaságot, hogy olyan speciális – a vezetői összeférhetlenség problémájának különösen kitétt – társaságirányítással kapcsolatos feladatok elvégzését segítik elő, mint például a vezetői javadalmazás (javadalmazási bizottság), a vezető tisztségviselők jelölése (jelölőbizottság), vagy a kockázatkezelés (audit bizottság). A társaságok egyéb bizottságokat is létrehozhatnak, illetve az előzőekben meghatározott feladatok ellátását más bizottságokon keresztül is biztosíthatják. A bizottságok létrehozása célszerű eszköz a vezető testületek feladatainak ellátásához, a körültekintő döntések meghozatalához, különösen nagyobb létszámú testületek esetén.
J	3.1.2. Javasolt, hogy a bizottság elnöke rendszeresen tájékoztassa az igazgatóságot / igazgatótanácsot a bizottság egyes üléseiről, és a bizottság legalább évente egyszer készítsen jelentést az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak, illetve a felügyelő bizottságnak.
J	3.1.3. Javasolt, hogy a bizottságok legalább három tagból álljanak.
J	3.1.4. A bizottságokat olyan tagokból célszerű összeállítani, akik megfelelő képzettséggel, szakértelemmel és tapasztalattal rendelkeznek feladataik ellátásához.
M	A bizottságok tagjai a bizottság céljával összhangban álló speciális szaktudással és ismeretekkel kell, hogy rendelkezzenek, és képesnek és hajlandónak kell lenniük arra, hogy szakértelmükkel hozzájáruljanak a bizottság munkájához, és ez által a társaság sikeres irányításához. A bizottsági tagok az adott területért felelős vezetővel együttműködve látják el feladatukat. A bizottságok függetlenségének és objektivitásának biztosítása érdekében azok a testületi tagok, akik nem tagjai egyetlen bizottságnak sem csak a bizottság meghívására vehetnek részt az egyes bizottságok ülésein.
J	3.1.5. A bizottság jóváhagyott ügyrend szerint működik, amely a következő pontokat tartalmazza: <ul style="list-style-type: none">- a bizottság célját- a bizottság összetételét és szervezetét- hatásköröket és feladatokat- ülések megtartásának szabályait- jelentéseinek tartalmi elemeire, formájára és gyakoriságára vonatkozó előírásokat- a részvényesekkel való kommunikáció módját
A	3.1.6. A társaság honlapján nyilvánosságra hozza a bizottságokra delegált feladatokat, a bizottságok célkitűzéseit, ügyrendjét, összetételét (a tagok nevének, rövid szakmai életrajzának és kinevezése idejének feltüntetésével).

3.2. Audit Bizottság

A	3.2.1. Az audit bizottság a jogszabályban meghatározott feladatokon túlmenően felügyeli a kockázatkezelés hatékonyságát, a belső kontroll rendszer működését és a belső ellenőrzés tevékenységét.
J	3.2.2. Javasolt, hogy az audit bizottság tagjai kinevezésük után teljes körűen tájékoztatást kapjanak a társaság számviteli, pénzügyi és működési sajátosságairól. Az audit bizottság esetében kiemelten fontos, hogy a tagok rendelkezzenek a feladatok ellátásához szükséges szakértelemmel, hogy aktuális és a tárgyhoz kapcsolódó pénzügyi és számviteli háttérrel és tapasztalattal bírjanak. (2005/162/EK 11.2.)
A	3.2.3. Feladatainak elvégzése érdekében az audit bizottság pontos és részletes tájékoztatást kap a belső ellenőrzés és a független könyvvizsgáló munkaprogramjáról; és megkapja a könyvvizsgáló könyvvizsgálat során feltárt problémákra vonatkozó beszámolóját.

A	3.2.4. Új könyvvizsgáló jelölése előtt az audit bizottság írásos nyilatkozatot kér a jelölttől, melyben a könyvvizsgáló feltárja a közte (illetve közeli hozzátartozója) és a társaság (és a társaság leányvállalata) igazgatóságának / igazgatótanácsának tagja, valamint felügyelő bizottsági és menedzsment tagjai közti esetleges kapcsolatot.
M	A nyilatkozatnak ki kell térnie arra is, hogy a könyvvizsgáló (úgy mint természetes és jogi személy) milyen megbízásokat kapott, illetve teljesített a jelölést megelőző három üzleti évben a társaság (vagy leányvállalatai) számára, illetve, van-e a felek (a könyvvizsgáló /úgy mint természetes és jogi személy/ és a társaság, valamint a társaság leányvállalata) között valamilyen szerződésben rögzített kapcsolat a következő évekre vonatkozóan.

3.3. Jelölőbizottság

A	3.3.1. A közgyűlés (vagy a közgyűlés felhatalmazása alapján az igazgatóság / igazgatótanács) az igazgatóság / igazgatótanács tagjaiból jelölőbizottságot alapít, mely segíti az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság tagjainak és a vezérigazgató kiválasztását.
A	3.3.2. A jelölőbizottság gondoskodik a személyi változások előkészítéséről, amelynek célja, hogy az igazgatóság / igazgatótanács nyugdíjazás, lemondás vagy más okból kiváló tagjának, vagy a menedzsment tagok utódlása harmonikusan, a társaság munkájának folyamatossága mellett oldódjon meg. A jelölőbizottság áttekinti az igazgatóság / igazgatótanács menedzsment tagok kiválasztására és kinevezésére vonatkozó gyakorlatát, értékeli az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság menedzsment tagok tevékenységét (illetve jelöltek megfelelését). A jelölőbizottság megvizsgálja a testületi tagok jelölésére vonatkozó összes olyan javaslatot, melyet a részvényesek, vagy az igazgatóság / igazgatótanács terjeszt elő.
M	<p>A jelölőbizottság legfőbb feladata az igazgatóságon / igazgatótanácson keresztül a részvényesek részére megalapozott és objektív javaslatokat tenni az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottsági tagságra való jelöléseknél (kinevezés, visszahívás). A bizottság működésének célja, hogy az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagjai megfelelő képzettséggel és szakmai tapasztalattal rendelkezzenek ahhoz, hogy feladatukat a részvényesek érdekei szerint el tudják látni.</p> <p>A társasági stratégia részeként meg kell határozni azokat a személyeket, akik alkalmasak a kinevezett menedzserek és az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak helyettesítésére vagy pótlására. A személyi változások előkészítésének része a kiemelkedően teljesítő munkatársak kiválasztása, és társaságon belüli karrierjük megtervezése is.</p> <p>A jelölőbizottság a fentiek érdekében az egyes jelöltek alkalmasságának elbírálásánál ne csak az üzleti és személyes kapcsolatokat vegye figyelembe, hanem vizsgálja meg a jelölt kompetenciáját, szakmai alkalmasságát, s mérje fel, hogy a jelöltnek módjában áll-e elegendő időt fordítania testületi tagságának megfelelő ellátására. (2005/162/EK I.M. 2.2.)</p>
J	3.3.3. Javasolt, hogy a jelölőbizottság legalább évente egyszer értékelést készítsen az igazgatóság / igazgatótanács elnöke számára az igazgatóság / igazgatótanács működéséről, illetve az igazgatóság / igazgatótanács egyes tagjainak munkájáról, megfeleléséről.
J	3.3.4. Javasolt, hogy a jelölőbizottsági tagok többsége legyen független. (2005/162/EK I.M. 2.1.2.)
J	3.3.5. A bizottság ügyrendjében részletezi azokat a feltételeket, amelyek alapján az értékelési tevékenységét elvégzi. A hatályos magyar törvények és jogszabályok előírásain kívül a feltételek kiterjedhetnek az egyéb társaságok igazgatóságában / igazgatótanácsában vagy bizottságban való tagságra, a függetlenség fokára, és a megszerzett tapasztalatokra.

3.4. Javadalmazási bizottság

A	3.4.1. A közgyűlés (vagy a közgyűlés felhatalmazása alapján az igazgatóság / igazgatótanács) az igazgatóság / igazgatótanács tagjaiból javadalmazási bizottságot alapít, mely segíti az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak javadalmazására vonatkozó elvek kialakítását.
---	--

A	3.4.2. A javadalmazási bizottság az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment javadalmazásának rendszerére (díjazás egyéni szintje, struktúrája) tesz javaslatot, illetve elvégzi ennek ellenőrzését, biztosítva a javadalmazás megfelelő szerkezetét és átláthatóságát. (2005/162/EK I.M. 3.2.) Az igazgatóság / igazgatótanács egyetlen tagja sem vehet részt a személyes javadalmazásával kapcsolatos javaslat megfogalmazásában.
A	3.4.3. A bizottság javaslatot tesz az igazgatóság / igazgatótanácsnak a javadalmazási csomagokra, amelyet a menedzsment esetében az igazgatóság / igazgatótanács, az igazgatóság / igazgatótanács esetében a közgyűlés vitat meg, illetve hagy jóvá. A bizottság feladata a testületi tagok és a menedzsment javadalmazásába beépített részvényopciók, költségtérítések és egyéb juttatások (nyugdíjjal kapcsolatos megállapodások, végkielégítések) rendszerének ellenőrzése is. (2005/162/EK I.M. 3.2.)
M	Javaslati megtételekor a bizottság figyelembe veszi a társaság és az egyén teljesítményét, a testületi és menedzsment tagok esetében az adott pozíció betöltésének egyéb lehetőségeit, valamint a hasonló társaságoknál szokásos díjazást. A bizottság javadalmazási elveket és mérőszámokat fektet le és ellenőrzi, hogy ezek megvalósulnak-e a gyakorlatban.
A	3.4.4. A javadalmazási elvek, és az egyes személyek javadalmazására tett javaslatok mellett a javadalmazási bizottság foglalkozik a menedzsment tagokkal kötött szerződések feltételeivel, valamint ellenőrzi, hogy a társaság eleget tett-e a javadalmazási kérdéseket érintő tájékoztatói kötelezettségének. (2005/162/EK I.M. 3.2.)
J	3.4.5. A javadalmazási bizottság gondoskodik az évente közzétételre kerülő javadalmazási nyilatkozat ("Javadalmazási nyilatkozat" – 4.1.11) elkészítéséről. (2005/162/EK I.M. 3.2.)
J	3.4.6. Javasolt, hogy a javadalmazási bizottság kizárólagosan az igazgatóság / igazgatótanács nem operatív tagjaiból álljon. (2005/162/EK I.M. 3.1.2.)
A	3.4.7. A javadalmazási bizottsági tagok többségének függetlennek kell lennie. (2005/162/EK I.M. 3.1.2.)
3.5. Bizottságok összevonása	
A	3.5.1. A bizottságok kialakítása során az igazgatóság / igazgatótanács dönthet úgy, hogy a jelölőbizottság és a javadalmazási bizottság szerepkörét egy (összevont testületi) bizottság látja el. Ebben az esetben magyarázatot kell adni a döntés indokairól, s be kell mutatni, hogy az igazgatóság / igazgatótanács véleménye szerint a csökkentett számú bizottságok miként tudják ellátni a két (javadalmazási, jelölő) bizottság általános célkitűzéseit. (2005/162/EK 7.1.)
A	3.5.2. Az igazgatóság / igazgatótanács – alacsony létszáma esetén – elláthatja a jelölő-, és javadalmazási bizottság feladatait, ha megfelel az adott bizottság összetételével kapcsolatos elvárásoknak, illetve erről megfelelő tájékoztatást ad. (2005/162/EK 7.2.)

4. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal

A	4.1.1. Az igazgatóság / igazgatótanács – amennyiben szükségesnek látja – a társaság nyilvánosságra hozatali irányelveiben meghatározza azokat az alapelveket és eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy minden, a társaságot érintő, illetve a társaság értékpapírjainak árfolyamára hatást gyakorló jelentős információ pontosan, hiánytalanul és időben közzétételre kerüljön, és hogy a piaci szereplők részére egy időben legyen hozzáférhető. Az igazgatóság / igazgatótanács felelőssége, hogy a tulajdonosok és az egyéb érdekelt megfelelő tájékoztatást kapjanak a társaság ügyeiről, a stratégiai célokról, s hogy a társaság miként kezeli a kockázatokat, valamint az összeférhetlenségi kérdéseket.
M	<p>A társaságirányítás fontos részét képezi a társaság különböző vezető testületei működésének átláthatósága és megfelelő szintű nyitottsága, így a társaság nyilvánosságra hozatali gyakorlata kulcsfontosságú tényező a társaság megítélésében.</p> <p>A társaság nyilvánosságra hozatali gyakorlata és a társaság működésének eredményességét bemutató tájékoztatás stratégiai jelentőséggel bír, mivel erősíti a részvényesek és egyéb érdekelt társaságba vetett bizalmát, és lehetővé teszi annak felmérését, hogy a társaság igazgatósága / igazgatótanácsa, menedzsmentje milyen mértékben hajlandó együttműködni a piaci szereplőkkel, a társaság tulajdonosaival. A nem elégséges, vagy nem világos információ megingathatja a társaságba és annak igazgatóságába / igazgatótanácsába, illetve menedzsmentjébe vetett bizalmat.</p> <p>Pontosan meg kell határozni a társaság igazgatóságának / igazgatótanácsának, illetve menedzsmentjének szerepét a társasági kommunikációban. A társaság menedzsmentje köteles biztosítani, hogy a társaság nyilvánosságra hozatali gyakorlata az igazgatóság / igazgatótanács által meghatározott alapelveknek megfelelően történjen meg.</p>
A	4.1.2. Az információ szolgáltatás során a társaságnak biztosítani kell, hogy minden részvényes, illetve piaci szereplő azonos elbánásban részesüljön. A társaság a piaci szereplők egyetlen csoportját sem részesítheti előnyben a többiekkel szemben (különösen fontos ezt szem előtt tartani az esetleges sajtóbeszélgetések, elemzői találkozók, konferenciák során).
A	4.1.3. A társaság nyilvánosságra hozatali irányelvei (a nyilvánosságra hozattal kapcsolatos alapelvek és eljárások) biztosítják a közzétételre szánt információk lehető legrövidebb időn belül történő közzétételét, ennek érdekében a társaság nyilvánosságra hozatali irányelveiben kitér az elektronikus, internetes közzététel eljárásaira. A társaságnak törekednie kell arra, hogy a nyilvánosságra hozott információk a részvényesek számára elfogadható költségráfordítással egy időben elérhetőek legyenek minden részvényes számára. A társaság honlapját a nyilvánosságra hozatali szempontok, és a befektetők tájékoztatását szem előtt tartva alakítja ki.
M	A társaság működését, értékpapírjainak árfolyamát befolyásoló információk esetén a piaci szereplők általános érdeke, hogy ezen információk a lehető leghamarabb nyilvánosságra kerüljenek, elősegítve ezzel a piac hatékony működését, megakadályozva a bennfentes kereskedelem esetleges bekövetkeztét.
A	4.1.4. Az igazgatóság / igazgatótanács meghatározza azt a módszert, amellyel a társaság számára fontos események, és üzletkötések jelentőségét minősíti abból a célból, hogy a részvényeseket a jelentősnek ítélt eseményekről folyamatosan tájékoztatni tudja. Az igazgatóság / igazgatótanács évente egyszer felméri a nyilvánosságra hozatali folyamatok hatékonyságát.
J	<p>A társaság nyilvánosságra hozatali irányelveinek legalább az alábbi információk kezelésének bemutatására javasolt kiterjednie:</p> <ul style="list-style-type: none">– a társaság célkitűzései,– a társaság tevékenységének, gazdálkodásának eredménye,– a társaság testületi, illetve menedzsment tagjainak megválasztásával, kinevezésével kapcsolatos elvek; valamint a testületi és menedzsment tagok díjazásának, kompenzációjának elvei,– a társaság működését, gazdálkodását befolyásoló kockázati tényezők, illetve a társaság kockázatkezelési elvei,– az alkalmazottakra és egyéb érdekelt vonatkozó lényeges információk,– társaságirányítási gyakorlat, a társaságirányítás rendszerének szerkezete,– tulajdonosi struktúra. <p>Javasolt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács éves vizsgálatának eredményéről az éves jelentésben tájékoztassa a részvényeseket.</p>

A	4.1.5. A társaság az adott üzleti évet megelőzően honlapján közzéteszi az ún. „társasági esemény naptárat”, melyben tájékoztatja a piaci szereplőket a társaság fontosabb bejelentéseinek megjelenéséről (pénzügyi jelentések), illetve az előrelátható fontosabb események várható időpontjáról (közgyűlés, befektetői találkozók, road-show tervezett időpontja).
A	4.1.6. A nyilvánosságot tájékoztatni kell a társaság stratégiai céljairól, a fő tevékenységével, üzleti etikával, az egyéb érdekeltekkel kapcsolatos irányelveiről is. A társaság stratégiai céljainak ismertetését szerepeltetni kell az éves jelentésben és a társaság honlapján. (2005/162/EK 9.2.)
M	Javasolt, hogy a társaság főbb üzleti célkitűzései mellett tájékoztassa a piaci szereplőket az üzleti etika, a környezetvédelem, illetve a társadalmi környezetével kapcsolatos elképzeléseiről, eljárásairól is. Ezzel lehetővé válik, hogy a társaság részvényesei, potenciális befektetői pontosabb képet kapjanak a társaság és szorosabb környezete kapcsolatáról, s így ennek jellegét és jelentőségét jóval eredményesebben fel tudják mérni.
J	4.1.7. Javasolt, hogy a társaság pénzügyi kimutatásait az IFRS elveknek megfelelően készítse el (még abban az esetben is, ha erre jogszabály, illetve tőzsdei előírás nem kötelezi).
A	4.1.8. Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak az éves jelentésben nyilatkoznia kell arról, hogy az éves pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával megbízott könyvvizsgáló gazdasági szervezet milyen jellegű, és nagyságrendű egyéb megbízást kapott a társaságtól, illetve annak leányvállalatától.
A	4.1.9. A társaság éves jelentésében, illetve honlapján nyilvánosságra hozza az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak szakmai pályafutásáról szóló információkat.
M	A testületi tagok esetében - a függetlenség társaság által alkalmazott kritériumainak ismertetése mellett - a bemutatásnak ki kell terjednie arra is, hogy mely tagokat minősítik függetlennek. A testületi tagok bemutatásában szerepelnie kell azon speciális ismereteknek, melyek az egyes tagokat képessé teszik pozíciójuk betöltésére, valamint ismertetni kell a testületi tagságon kívül betöltött szakmai tisztségüket (ha az adott üzleti év vonatkozásában ezek körében változás állt be, akkor erről is tájékoztatni kell a piaci szereplőket).
A	4.1.10. A társaság tájékoztatást ad az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság belső szervezetéről, működéséről, és az igazgatóság / igazgatótanács, menedzsment munkájának, valamint az egyes tagok értékelésekor figyelembe vett szempontokról. E tájékoztatásban utalni kell arra, hogy az adott időszakban elvégzett értékelés eredményezett-e valamilyen változást. (2005/162/EK 9.1.)
A	<p>4.1.11. A társaság számára ajánlott, hogy a társaság működését befolyásoló összes körülmény mérlegelése alapján, a társaság számára elfogadható módon az éves jelentésében, illetve honlapján javadalmazási nyilatkozatban tájékoztassa a nyilvánosságot a társaság által alkalmazott javadalmazási irányelvekről, melyben beszámol tulajdonosai felé az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak díjazásáról, javadalmazásáról. (2004/913/EK 3.1.)</p> <p>A javadalmazási nyilatkozatban célszerű bemutatni az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság, és menedzsment tagok vonatkozásában azokat az irányelveket, amelyek alapján a tevékenységüket értékelik, és díjazásukat megállapítják. A tájékoztatás része az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság testületi szintű javadalmazására vonatkozó információk közzététele, kifejtve a fix és a változó alkotóelemeket, egyéb juttatásokat, továbbá a javadalmazási rendszer alapelveinek ismertetése és ezek lényeges változásai az előző pénzügyi évvel való összehasonlításban. (2004/913/EK 3.2.)</p> <p>A javadalmazási nyilatkozatnak az adott üzleti évre vonatkozó tájékoztatáson kívül célszerű bemutatnia az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és menedzsment tagok következő üzleti évre (amennyiben lehetséges évekre) vonatkozó javadalmazásának rendjét (célszerű kitérni a javadalmazás lényeges eltéréseire).</p>

A javadalmazási nyilatkozat legalább az alábbi információkat tartalmazza az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és menedzsment tagok javadalmazásának elveire vonatkozóan:

- a díjazásban milyen arányú a változó (valamilyen tényezőhöz kötött) és nem változó összetevők aránya (2004/913/EK 3.3. a));
- a részvényopció, részvényjuttatás, vagy más változó javadalmazási elemre vonatkozó jogosultságot megalapozó teljesítmény kritériumok ismertetése (2004/913/EK 3.3. b));
- a javadalmazás és a teljesítmény-kritériumok közti kapcsolat ismertetése (2004/913/EK 3.3. c));
- az esetleges éves jutalmak, illetve bármely más, természetbeni juttatások főbb paraméterei, és a jogosultság ismertetése (2004/913/EK 3.3. d));
- az esetleges kiegészítő, illetve korengedményes nyugdíjazási rendszer fő jellemzőinek leírása (2004/913/EK 3.3. e));
- a javadalmazás elveinek megállapítására vonatkozó előkészítési és döntési folyamat rövid ismertetése (javadalmazási bizottság megbízása, összetétele, esetleges külső szakértők megnevezése; döntési (bizottság, közgyűlés) jogkörök bemutatása). (2004/913/EK 3.5.)

továbbá kitér az alábbi elemekre:

- az igazgatóság / igazgatótanács operatív tagjainak szerződési feltételei (különösen a szerződés időtartamára, felmondási feltételekre vonatkozó információk). (2004/913/EK 3.4.)

Javasolt, hogy a javadalmazási nyilatkozat az adott üzleti évben igazgatóságban / igazgatótanácsban, felügyelő bizottságban, menedzsmentben pozíciót betöltő személyek esetében minden egyes személyre vonatkozóan elkülönítve tartalmazza a díjazás és javadalmazás tekintetében:

- a folyósított díjazást, egyéb kifizetéseket (ide sorolandó az igazgatóságban / igazgatótanácsban betöltött tisztség miatt járó összeg, esetleges nyereségrészesedés az okok feltüntetésével; esetleges kiegészítő díjazás) összegszerűen (2004/913/EK 5.3. a), c), d));
- a társaság cégcsoportjának társaságaitól kapott javadalmazást (anyagi jellegű juttatást és egyéb előnyöket) (2004/913/EK 5.3. b));
- az igazgatóság / igazgatótanács operatív tagjának esetében az ilyen tevékenységük megszűnésekor esetlegesen kifizetésre kerülő, vagy került összeget (2004/913/EK 5.3. e));
- a társaság, vagy a társaság leányvállalata (konszolidációs körébe tartozó társasága) által nyújtott kölcsönök, előlegek és garanciák;
- a fentiekén túlmenő javadalmazási elemnek tekinthető nem pénzbeli juttatások becsült értékét (2004/913/EK 5.3. f)).

A javadalmazási nyilatkozatban a társaság részletes tájékoztatást ad az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság, menedzsment tagokat illető részvény alapú javadalmazási rendszerek feltételeiről, valamint arról, hogy ezen rendszerek fenntartása miként terheli a társaságot (értékpapírok biztosítása, egyéb költségek).

A részvények, részvényopciók (vagy egyéb részvényalapú ösztönzési rendszer) tekintetében:

- az adott üzleti évben ilyen körben felajánlott részvényopciók, vagy felkínált részvények számát és az igénybevétel részletes feltételeit (2004/913/EK 5.4. a));
- lehívott részvényopciók, érintett részvények számát a lehívási ár megadásával, a megszerzett részesedés mértékét (2004/913/EK 5.4. b));
- a nem lehívott részvényopciókra vonatkozó információkat - lehívási árat, lehívás időpontját, lehívás fontosabb feltételeit (2004/913/EK 5.4. c));
- a részvényopciók szabályozásában a pénzügyi év során beállt változásokat (2004/913/EK 5.4. d)), valamint

esetleges kiegészítő nyugdíj konstrukciók esetében (a rendszer jellegétől függően) a pénzügyi év során:

- az ilyen címen felhalmozott juttatást (2004/913/EK 5.5. a));
- a társaság által befizetett (befizetendő) járulékot (2004/913/EK 5.5. b)).

A javadalmazási nyilatkozatban a társaság nem köteles az üzleti szempontból érzékeny információk közzétételére, viszont indokolnia kell, ha valamely, javadalmazásra vonatkozó információt nem szerepeltet a javadalmazási nyilatkozatában (2004/913/EK 3.3.).

A	4.1.12. Az igazgatóság / igazgatótanács közzéteszi a kockázatkezelési irányelveit, ezúton biztosítva a részvényeseket, hogy a lényeges belső és külső működési, pénzügyi, jogi megfelelési és egyéb kockázatokat folyamatosan kiértékelik, és így ezek kezelését egy stabil belső rendszer biztosítja. A tájékoztatásnak ki kell térnie a belső kontrollok rendszerére, az alkalmazott kockázatkezelési alapelvekre és alapvető szabályokra, illetve a főbb kockázatok áttekintő ismertetésére.
M	Az igazgatóság / igazgatótanács felelős azért, hogy a részvényesek az éves jelentésben és a társaság honlapján keresztül tájékoztatást kapjanak a belső kontrollok rendszeréről, és a társaság működését, gazdálkodását befolyásoló kockázati tényezőkről. A beszámoló jellegű tájékoztatásban az igazgatóság / igazgatótanács rögzíti, hogy az adott üzleti év vonatkozásában a társaság működését érintő kockázatok azonosítását, értékelését, kezelését folyamatosan elvégezték, illetőleg hogy ezen tevékenységeket az igazgatóság / igazgatótanács rendszeresen felülvizsgálta. Az igazgatóság / igazgatótanács összefoglaló tájékoztatást ad arról, hogy milyen eljárásokat, módszereket alkalmazott a belső kontrollok rendszere hatékonyságának áttekintésekor (a tájékoztatásban fel kell tüntetni, ha az adott üzleti évben ilyen tevékenységet nem végzett az igazgatóság / igazgatótanács), valamint hogy milyen módszereket használtak az adott üzleti évben esetlegesen előfordult, a belső kontrollok rendszerével kapcsolatban felmerült kérdések kezelése során.
A	4.1.13. A piaci szereplők tájékoztatása érdekében a társaság elfogadásra a közgyűlés elé terjeszti, valamint az éves jelentés közzétételekor honlapján nyilvánosságra hozza a felelős társaságirányítással kapcsolatos jelentését. Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak nyilatkoznia kell arról, milyen mértékben gyakorolja a jelen ajánlásban ajánlásként meghatározott társaságirányítási irányelvek alkalmazását. Az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak meg kell neveznie azokat az elveket, melyektől eltértek az adott évben, s indokolást kell adnia arról, hogy miért nem alkalmazták a vonatkozó ajánlásokat.
M	A közgyűlés elő terjesztett felelős társaságirányítási jelentést a közgyűlésnek külön napirendi pontban kell elfogadnia. Az igazgatóság / igazgatótanács felelős az alkalmazott felelős társaságirányítás irányelvek, szabályok és az ügyrendek nyilvánosságra hozataláért. A tájékoztatás kiterjed azon alkalmazásra került felelős társaságirányítási irányelvek tartalmára és konkrét ismertetésére, melyek alapján az igazgatóság / igazgatótanács gondoskodik a társaságirányítás megfelelő működéséről. A társaságirányítási módszerek ismertetése során be kell mutatni az igazgatóság / igazgatótanács és (amennyiben működik) a felügyelő bizottság felépítését, adott időszaki tevékenységét, és ki kell térni arra, ha e testületek éves értékelési tevékenységének eredményeképp változás következett be a testületek működésében. Az igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tevékenységének ismertetése tartalmazza a társaságnál működő bizottságok működésének ismertetését. A bizottságok működéséről szóló jelentésben röviden be kell mutatni a bizottság feladatát, tagjait, az adott időszakban megtartott ülések számáról, a részvételi arányról, és a megvitatott fontosabb kérdésekről. Ha egy igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság, vagy bizottság tagja az adott testület üléseinek kevesebb, mint felén vesz részt, akkor ezt a tényt rögzíteni kell a testületek tevékenységét bemutató tájékoztatásban.
A	4.1.14. A társaság honlapján nyilvánosságra hozza a bennfentes személyeknek a társaság részvényei kereskedelmével kapcsolatos irányelveit. Az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagok a társaság értékpapírjaiban fennálló részesedését, illetve a részvény-alapú ösztönzési rendszerben fennálló érdekeltségét az éves jelentésben és a társaság honlapján fel kell tüntetni.
A	4.1.15. Az üzleti titok megőrzése mellett az éves jelentésben és a társaság honlapján közzéteszik az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak és a menedzsment bármilyen harmadik féllel való kapcsolatát, amely a társaság működését befolyásolhatja.
M	A társaságnak tájékoztatást kell adnia azokról a tényezőkről, melyek az igazgatóság / igazgatótanács és a menedzsment tagok tekintetében összeférhetlenséget okozhatnak. Ilyen tényezők lehetnek például a más társaságban betöltött testületi pozíció, vagy a függetlenséget befolyásoló, harmadik féllel fennálló üzleti kapcsolat.
J	4.1.16. Javasolt, hogy a társaság angol nyelven is készítse el és hozza nyilvánosságra tájékoztatásait. Célszerű rögzíteni, hogy a társaság székhelyén használt hivatalos nyelvén, illetve az attól eltérő nyelven történő kommunikáció közti eltérés esetén, a társaság székhelyén használt hivatalos nyelven történt tájékoztatás az irányadó.

MŰLÉKLETEK

Tájékoztató a felelős társaságirányítással kapcsolatban

A társaságok a felelős társaságirányításról szóló jelentésükben (Felelős Társaságirányítási Jelentés) áttekintő módon beszámolnak társaságirányítási gyakorlatukról, a jelentésben ki kell térniük arra, ha a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban megfogalmazott ajánlásoktól eltér a gyakorlatuk, s indokolniuk kell az eltérések okait. Szempontok a Felelős Társaságirányítási Jelentés elkészítéséhez

- Az igazgatóság / igazgatótanács működésének rövid ismertetése, az igazgatóság / igazgatótanács és a menedzsment közti felelősség és feladatmegosztás bemutatása.
- Az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak bemutatása (a testületi tagok esetében kitérve az egyes tagok függetlenségi státuszának megadására), a bizottságok felépítésének ismertetése.
- Az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és bizottságok adott időszakban megtartott ülései számának ismertetése, a részvételi arány megadásával.
- Az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság, menedzsment munkájának, valamint az egyes tagok értékelésekre figyelembe vett szempontok bemutatása. Utalás arra, hogy az adott időszakban elvégzett értékelés eredményezett-e valamilyen változást.
- Beszámoló az egyes bizottságok működéséről, kitérve a bizottsági tagok szakmai bemutatására, a megtartott ülések számára és a részvételi arány, valamint az üléseken tárgyalt fontosabb témák és a bizottság általános működésének ismertetésére. Az audit bizottság működésének bemutatásánál ki kell térni arra, ha az igazgatóság / igazgatótanács a bizottság javaslatával ellentétesen döntött valamilyen kérdésben (kitérve az igazgatóság / igazgatótanács indokaira). Célszerű utalni a társaság honlapjára, ahol nyilvánosságra kell hozni a bizottságokra delegált feladatokat, a bizottságok ügyrendjét, a tagok kinevezésének idejét. (Ha a társaság honlapján ezek az információk nem találhatóak meg, akkor szerepeltetni kell őket a Felelős Társaságirányítási Jelentésben.)
- A belső kontrollrendszerének bemutatása, az adott időszaki tevékenység értékelése. Beszámoló a kockázatkezelési eljárások hatékonyságáról és eredményességéről. (Információ arról, hogy a részvényesek hol tekinthetik meg az igazgatóság / igazgatótanács belső kontrollrendszeréről szóló jelentését.)
- Információ arról, hogy a könyvvizsgáló végzett-e olyan tevékenységet, mely nem az auditálással kapcsolatos.
- A társaság közzétételi politikájának, bennfentes személyek kereskedésével kapcsolatos politikájának áttekintő ismertetése.
- A részvényesi jogok gyakorlása módjának áttekintő ismertetése.
- A közgyűlés lebonyolításával összefüggő szabályok rövid ismertetése.
- Javadalmazási nyilatkozat.
- FT nyilatkozat (1. 2. számú melléklet).

FT Nyilatkozat a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban foglaltaknak való megfelelésről

A társaság a Felelős Társaságirányítási Jelentés részeként az alábbi táblázatok kitöltésével nyilatkozik arról, hogy a Budapesti Értéktőzsde Zrt. által kiadott Felelős Társaságirányítási Ajánlások ("FTA") meghatározott pontjaiban megfogalmazott ajánlásokat, javaslatokat saját társaságirányítási gyakorlata során milyen mértékben alkalmazta.

A táblázatok áttekintésével a piaci szereplők könnyen tájékozódhatnak arról, hogy az egyes társaságok felelős társaságirányítási gyakorlata milyen mértékben felel meg az FVA-ban foglalt bizonyos elvárásoknak, továbbá könnyen összehasonlíthatóvá teszi az egyes társaságok gyakorlatát.

Az Ajánlásoknak való megfelelés szintje

A társaság megjelöli, hogy a vonatkozó ajánlást alkalmazza-e, avagy sem, illetve nemleges válasz esetén rövid tájékoztatást ad arról, hogy milyen okok miatt nem alkalmazta az adott ajánlást.

A 1.1.1	Az igazgatóság / igazgatótanács gondoskodott arról, hogy a részvényesek a megfelelő időben hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz.	Igen	Nem (magyarázat)
A 1.1.2	A társaság az "egy részvény - egy szavazat" elvet alkalmazza.	Igen	Nem (magyarázat)
A 1.2.8	A társaság biztosítja, hogy a tulajdonosok azonos feltételek teljesítésével vehetnek részt a társaság közgyűlésén.	Igen	Nem (magyarázat)
A 1.2.9	A társaság közgyűlési napirendi pontjai között csak olyan témák szerepelnek, melynek témáját pontosan meghatározták, leírták.	Igen	Nem (magyarázat)
	A határozati javaslatokban kitértek a felügyelő bizottság javaslatára, valamint a döntés hatásainak részletes magyarázatára.	Igen	Nem (magyarázat)
A 1.2.10	A napirendi pontokhoz készített részvényesi észrevételeket, kiegészítéseket legkésőbb a közgyűlést két nappal megelőzően közzétették.	Igen	Nem (magyarázat)
A 1.3.8	A közgyűlés napirendi pontjaira tett észrevételeket a részvényesek legkésőbb a regisztrációval egyidejűleg megismerhették.	Igen	Nem (magyarázat)
	A napirendi pontokra vonatkozóan megtett írásos észrevételeket a közgyűlést két munkanappal megelőzően közzétették.	Igen	Nem (magyarázat)
A 1.3.10	A vezető tisztségviselők megválasztása és visszahívása személyenként külön határozattal történt.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.1.1	Az igazgatóság / igazgatótanács feladatai kiterjednek a 2.1.1 pontban foglaltakra.	Igen	Nem (magyarázat)

A 2.3.1	Az igazgatóság / igazgatótanács előre meghatározott rendszeres gyakorisággal ülést tartott.	Igen	Nem (magyarázat)
	A felügyelő bizottság előre meghatározott rendszeres gyakorisággal ülést tartott.	Igen	Nem (magyarázat)
	Az igazgatóság / igazgatótanács ügyrendje rendelkezik az előre nem tervezhető ülések lebonyolításáról, az elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatalról.	Igen	Nem (magyarázat)
	A felügyelő bizottság ügyrendje rendelkezik az előre nem tervezhető ülések lebonyolításáról, az elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatalról.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.5.1	A társaság igazgatóságában elegendő számú független tag van az igazgatóság pártatlanságának biztosításához.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.5.4	Az igazgatóság / igazgatótanács rendszeres időközönként (az éves FT jelentés kapcsán) a függetlenség megerősítését kérte függetlennek tartott tagjaitól.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.5.5	A felügyelő bizottság szerv rendszeres időközönként (az éves FT jelentés kapcsán) a függetlenség megerősítését kérte függetlennek tartott tagjaitól.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.5.7	A társaság honlapján nyilvánosságra hozta az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság függetlenségével kapcsolatos irányelveit, az alkalmazott függetlenségi kritériumokat.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.6.1	Az igazgatóság / igazgatótanács tagja tájékoztatta az igazgatóságot / igazgatótanácsot (felügyelő bizottságot / audit bizottságot), ha a társaság (vagy bármely leányvállalata) ügyletével kapcsolatban neki (vagy más közeli kapcsolatban álló személynek) jelentős személyes érdeke állt fenn.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.6.2	A testületi és menedzsment tagok (és a velük kapcsolatban álló személyek), valamint a társaság (illetve leányvállalata) között létrejött ügyleteket a társaság általános üzleti gyakorlata szerint, de az általános üzleti gyakorlathoz képest szigorúbb átláthatósági szabályok alapján bonyolították le.	Igen	Nem (magyarázat)
	A 2.6.2 szerinti, az általános üzleti gyakorlattól eltérő ügyleteket és azok feltételeit elfogadtatták a felügyelő bizottsággal (audit bizottsággal).	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.6.3	A testületi tag tájékoztatta a felügyelő bizottságot / audit bizottságot (jelölőbizottságot), ha nem a cégcsoporthoz tartozó társaságnál kapott testületi tagságra, menedzsment tagságra vonatkozó felkérést.	Igen	Nem (magyarázat)

A 2.6.4	Az igazgatóság / igazgatótanács kialakította a társaságon belüli információáramlásra, a bennfentes információk kezelésére vonatkozó irányelveit, és felügyelte ezek betartását.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	Az igazgatóság / igazgatótanács kialakította a bennfentes személyek értékpapír kereskedésére vonatkozó irányelveit, és felügyelte ezek betartását.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.7.1	Az igazgatóság / igazgatótanács javadalmazási irányelveket fogalmazott meg az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment munkájának értékelésére és javadalmazására vonatkozóan.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A felügyelő bizottság véleményezte a javadalmazási irányelveket.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	Az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság javadalmazására vonatkozó elveket és azok változásait a közgyűlés külön napirendi pontban hagyta jóvá.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.7.2.	Az igazgatóság / igazgatótanács az adott üzleti év vonatkozásában értékelte saját munkáját. A felügyelő bizottság az adott üzleti év vonatkozásában értékelte saját munkáját.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.7.3	Az igazgatóság / igazgatótanács hatáskörébe tartozik a menedzsment teljesítményének ellenőrzése és javadalmazásának megállapítása.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A menedzsment tagokat illető, a szokásostól eltérő juttatások kereteit és ezek változásait a közgyűlés külön napirendi pontban hagyta jóvá.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.7.4	A részvény alapú javadalmazási konstrukciók elveit a közgyűlés jóváhagyta.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A részvény alapú javadalmazási konstrukciókkal kapcsolatos közgyűlési döntést megelőzően a részvényesek részletes tájékoztatást kaptak (legalább a 2.7.4 pontban foglaltak szerint)	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.7.7	A társaság a Javadalmazási nyilatkozatot elkészítette, és a közgyűlés elé terjesztette.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A Javadalmazási nyilatkozat tartalmazza az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság, és a menedzsment egyes tagjainak díjazását.	Nem (magyarázat)
	Igen	

A 2.8.1	Az igazgatóság / igazgatótanács, vagy az általa működtetett bizottság felelős a társaság teljes kockázatkezelésének felügyeletéért és irányításáért.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	Az igazgatóság / igazgatótanács meghatározott rendszerességgel tájékozik a kockázatkezelési eljárások hatékonyságáról.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	Az igazgatóság / igazgatótanács megtette a szükséges lépéseket a főbb kockázati területek azonosítása érdekében.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.8.3	Az igazgatóság / igazgatótanács megfogalmazta a belső kontrollok rendszerével kapcsolatos elveket.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A belső kontrollok menedzsment által kialakított rendszere biztosítja a társaság tevékenységét érintő kockázatok kezelését, a társaság célkitűzéseinek elérését.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.8.4	A belső kontrollok rendszerének kialakításánál az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe vette a 2.8.4 pontokban szereplő szempontokat.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.8.5	A menedzsment feladata és felelőssége a belső kontrollok rendszerének kialakítása és fenntartása	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.8.6	A társaság kialakított egy független belső ellenőrzési funkciót, mely az audit bizottságnak tartozik beszámolási kötelezettséggel.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A belső audit csoport legalább egyszer beszámolt az audit bizottságnak a kockázatkezelés, a belső kontroll mechanizmusok és a társaságirányítási funkciók működéséről.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.8.7	A belső ellenőrzési tevékenységet az audit bizottság megbízása alapján a belső ellenőrzés hajtja végre.	Nem (magyarázat)
	Igen	
	A belső ellenőrzés szervezetenként elkülönül az operatív vezetést végző menedzsmenttől.	Nem (magyarázat)
	Igen	
A 2.8.8	A belső audit tervet az audit bizottság javaslata alapján az igazgatóság / igazgatótanács (felügyelő bizottság) hagyta jóvá.	Nem (magyarázat)
	Igen	

A 2.8.9	Az igazgatóság / igazgatótanács elkészítette jelentését a részvényesek számára a belső kontrollok működéséről.	Igen	Nem (magyarázat)
	Az igazgatóság / igazgatótanács kidolgozta a belső kontrollok működéséről készített jelentések fogadásával, feldolgozásával, és saját jelentésének elkészítésével kapcsolatos eljárásait.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.8.11	Az igazgatóság / igazgatótanács beazonosította a belső kontrollok rendszerének lényeges hiányosságát, s felülvizsgálta és átértékelte az ezzel kapcsolatos tevékenységeket.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.9.2	Az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és az audit bizottság minden esetben értesítést kapott arról, ha a könyvvizsgálónak adott megbízás jellegénél fogva jelentős ráfordítást jelenthet, érdekütközést idézhet elő, vagy bármilyen más módon lényeges hatással lehet az üzletmenetre.	Igen	Nem (magyarázat)
A 2.9.3	Az igazgatóság / igazgatótanács tájékoztatta a felügyelő bizottságot arról, hogy a társaság működését lényegesen befolyásoló eseménnyel kapcsolatban bízta meg a könyvvizsgálót ellátó gazdálkodó szervezetet, illetve külső szakértőt.	Igen	Nem (magyarázat)
	Az igazgatóság / igazgatótanács határozatában előzetesen rögzítette, hogy milyen események tekinthetők olyanoknak, mely jelentősen befolyásolják a társaság működését.	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.1.6	A társaság honlapján nyilvánosságra hozta az audit bizottságra, jelölőbizottságra, javadalmazási bizottságra delegált feladatokat, a bizottságok célkitűzéseit, ügyrendjét, összetételét (a tagok nevének, rövid életrajzána és kinevezése idejének feltüntetésével).	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.2.1	Az audit bizottság felügyelte a kockázatkezelés hatékonyságát, a belső kontroll rendszer működését és a belső ellenőrzés tevékenységét is.	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.2.3	Az audit bizottság pontos és részletes tájékoztatást kapott a belső ellenőr és a független könyvvizsgáló munkaprogramjáról; s megkapta a könyvvizsgáló könyvvizsgálat során feltárt problémákra vonatkozó beszámolóját.	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.2.4	Az audit bizottság az új könyvvizsgáló jelöltől bekérte a 3.2.4 szerinti feltáró nyilatkozatot.	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.3.1	A társaságnál jelölőbizottság működik.	Igen	Nem (magyarázat)

A 3.3.2	A jelölőbizottság gondoskodott a személyi változások előkészítéséről.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	A jelölőbizottság áttekintette a menedzsment tagok kiválasztására és kinevezésére vonatkozó eljárásokat.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	A jelölőbizottság értékelte a testületi és menedzsment tagok tevékenységét.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	A jelölőbizottság megvizsgálta a testületi tagok jelölésére vonatkozó összes olyan javaslatot, melyet a részvényesek, vagy az igazgatóság / igazgatótanács terjesztett elő.	
	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.4.1	A társaságnál javadalmazási bizottság működik.	
	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.4.2	A javadalmazási bizottság a testületek és a menedzsment javadalmazásának rendszerére (díjazás egyéni szintje, struktúrája) tett javaslatot, illetve végzi ennek ellenőrzését.	
	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.4.3	A menedzsment javadalmazását a javadalmazási bizottság javaslata alapján az igazgatóság / igazgatótanács hagyta jóvá.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	Az igazgatóság / igazgatótanács javadalmazását a javadalmazási bizottság javaslata alapján a közgyűlés hagyta jóvá.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	A javadalmazási bizottság a részvényopciók, költségtérítések, egyéb juttatások rendszerét is ellenőrizte.	
	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.4.4	A javadalmazási bizottság javaslatokat fogalmazott meg a javadalmazási elvek, és az egyes személyek javadalmazására vonatkozóan.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	A javadalmazási bizottság áttekintette a menedzsment tagokkal kötött szerződések feltételeit.	
	Igen	Nem (magyarázat)
	A javadalmazási bizottság ellenőrizte, hogy a társaság eleget tett-e a javadalmazási kérdéseket érintő tájékoztatási kötelezettségeknek.	
	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.4.7	A javadalmazási bizottsági tagok többsége független.	
	Igen	Nem (magyarázat)
A 3.5.1	Az igazgatóság / igazgatótanács nyilvánosságra hozta indokait a javadalmazási és a jelölőbizottság összevonásával kapcsolatban.	
	Igen	Nem (magyarázat)

A 3.5.2	Az igazgatóság / igazgatótanács végezte el a jelölő és javadalmazási bizottság feladatait, s ennek indokairól tájékoztatást adott ki.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.1	Az igazgatóság / igazgatótanács a társaság nyilvánosságra hozatali irányelveiben meghatározta azokat az alapelveket és eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy minden, a társaságot érintő, illetve a társaság értékpapírjainak árfolyamára hatást gyakorló jelentős információ pontosan, hiánytalanul és időben közzétételre kerüljön, hozzáférhető legyen.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.2	Az információ szolgáltatás során a társaság biztosította, hogy minden részvényes, piaci szereplő azonos elbánás alá esik.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.3	A társaság nyilvánosságra hozatali irányelveiben kitér az elektronikus, internetes közzététel eljárásaira.	Igen	Nem (magyarázat)
	A társaság honlapját a nyilvánosságra hozatali szempontok, és a befektetők tájékoztatását szem előtt tartva alakítja ki.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.4	Az igazgatóság / igazgatótanács felmérte a nyilvánosságra hozatali folyamatok hatékonyságát.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.5	A társaság honlapján közzétette társasági eseménynaptárát.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.6	A társaság az éves jelentésében és honlapján tájékoztatta a nyilvánosságot stratégiai céljairól, a fő tevékenységével, üzleti etikával, az egyéb érintett felekkel kapcsolatos irányelveiről is.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.8	Az igazgatóság / igazgatótanács az éves jelentésben nyilatkozott arról, hogy az éves pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával megbízott könyvvizsgáló gazdasági szervezet milyen jellegű, és nagyságrendű egyéb megbízást kapott a társaságtól, illetve annak leányvállalatától.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.9	A társaság éves jelentésében, illetve honlapján nyilvánosságra hozza az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak szakmai pályafutásáról szóló információkat.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.10	A társaság tájékoztatást adott az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság belső szervezetéről, működéséről, és az igazgatóság / igazgatótanács, menedzsment munkájának, valamint az egyes tagok értékelésekor figyelembe vett szempontokról.	Igen	Nem (magyarázat)
A 4.1.11	A társaság az éves jelentésében, illetve honlapján a javadalmazási nyilatkozatban tájékoztatta a nyilvánosságot az alkalmazott javadalmazási irányelvekről, azon belül az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság és a menedzsment tagjainak díjazásáról, javadalmazásáról.	Igen	Nem (magyarázat)

- A 4.1.12 Az igazgatóság / igazgatótanács közzétette a kockázatkezelési irányelveit, melyben kitért a belső kontrollok rendszerére, az alkalmazott kockázatkezelési alapelvekre és alapvető szabályokra, illetve a főbb kockázatok áttekintő ismertetésére.
- Igen Nem (magyarázat)
- A 4.1.13 A piaci szereplők tájékoztatása érdekében a társaság évente, az éves jelentés közzétételkor, nyilvánosságra hozza felelős társaságirányítással kapcsolatos jelentését.
- Igen Nem (magyarázat)
- A 4.1.14 A társaság honlapján nyilvánosságra hozza a bennfentes személyeknek a társaság részvényei értékpapír kereskedelmével kapcsolatos irányelveit.
- Igen Nem (magyarázat)
- A társaság az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelő bizottság, és a menedzsment tagok a társaság értékpapírjaiban fennálló részesedését, illetve a részvény-alapú ösztönzési rendszerben fennálló érdekelttségét az éves jelentésben és a társaság honlapján feltüntette.
- Igen Nem (magyarázat)
- A 4.1.15 A társaság az éves jelentésben és a társaság honlapján közzétette az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak és a menedzsment bármilyen harmadik féllel való kapcsolatát, amely a társaság működését befolyásolhatja.
- Igen Nem (magyarázat)

Javaslatoknak való megfelelés szintje

A társaságnak meg kell adnia, hogy az FTA vonatkozó javaslatát alkalmazza-e, avagy sem (Igen / Nem).

J 1.1.3	A társaságnál befektetői kapcsolattartással foglalkozó szervezeti egység működik.	Igen / Nem
J 1.2.1	A társaság közzétette honlapján a közgyűlésének lebonyolítására és a részvényes szavazati jogának gyakorlására (kitérve a meghatalmazott útján történő szavazásra) vonatkozó összefoglaló dokumentumát.	Igen / Nem
J 1.2.2	A társaság alapszabálya a társaság honlapján megtekinthető	Igen / Nem
J 1.2.3	A társaság honlapján a 1.2.3 pontnak megfelelő (a társasági események fordulónapjára vonatkozó) információkat közzétették.	Igen / Nem
J 1.2.4	A 1.2.4 pont szerinti közgyűlésekkel kapcsolatos információkat, dokumentumokat (meghívó, előterjesztések, határozati javaslatok, határozatok, jegyzőkönyv) a társaság honlapján nyilvánosságra hozta.	Igen / Nem
J 1.2.5	A társaság közgyűlését úgy tartotta meg, hogy azzal lehetővé tette a részvényesek minél nagyobb számban való megjelenését.	Igen / Nem
J 1.2.6	A társaság a kézhezvételt követő öt napon belül, az eredeti közgyűlési meghívó közzétételével megegyező módon közzétette a napirendi pontok kiegészítését.	Igen / Nem
J 1.2.7	A társaság által alkalmazott szavazási eljárás biztosította a tulajdonosok döntésének egyértelmű, világos és gyors meghatározását-	Igen / Nem
J 1.2.11	A társaság a részvényesek kérésére elektronikusan is továbbította a közgyűléshez kapcsolódó információkat.	Igen / Nem
J 1.3.1	A közgyűlés elnökének személyét a társaság közgyűlése a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt elfogadta.	Igen / Nem
J 1.3.2	Az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság a közgyűlésen képviseltette magát.	Igen / Nem
J 1.3.3	A társaság alapszabálya lehetőséget ad arra, hogy a társaság közgyűlésein az igazgatóság / igazgatótanács elnökének, vagy a társaság részvényeseinek kezdeményezésére harmadik személy is meghívást kapjon, s a közgyűlésen a kapcsolódó napirend megtárgyalásakor hozzászólási és véleményezési jogot kapjon.	Igen / Nem
J 1.3.4	A társaság nem korlátozta a közgyűlésen résztvevő tulajdonosok felvilágosítást kérő, észrevétel tételi és indítványozási jogát, és ahhoz semmilyen előfeltételt nem támasztott.	Igen / Nem
J 1.3.5	A társaság honlapján három napon belül közzétette azokra a kérdésekre vonatkozó válaszait, melyeket a közgyűlésen nem tudott kielégítően megválaszolni. A társaság közzétette magyarázatát a válaszok megtagadására vonatkozóan.	Igen / Nem
J 1.3.6	A közgyűlés elnöke és a társaság biztosította, hogy a közgyűlésen felmerülő kérdésekre történő válaszadással a törvényi, valamint tőzsdei előírásokban megfogalmazott tájékoztatási, nyilvánosságra hozatali elvek ne sérüljenek, illetve azok betartásra kerüljenek.	Igen / Nem
J 1.3.7	A közgyűlési döntésekről a társaság sajtóközleményt jelentetett meg, illetve sajtótájékoztatót tartott.	Igen / Nem
J 1.3.11	Az egyes alapszabály módosításokról a társaság közgyűlése külön határozatokkal döntött.	Igen / Nem

J 1.3.12	A társaság a határozatokat, valamint a határozati javaslatok ismertetését, illetve a határozati javaslatokkal kapcsolatos lényeges kérdéseket és válaszokat is tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyvét a közgyűlést követő 30 napon belül közzétette.	Igen / Nem
J 1.4.1	A társaság 10 munkanapon belül kifizette azon részvényesei számára az osztalékot, akik ehhez minden szükséges információt, illetve dokumentumot megadtak.	Igen / Nem
J 1.4.2	A társaság nyilvánosságra hozta az ellene irányuló felvásárlást megakadályozó megoldásokkal kapcsolatos irányelveit.	Igen / Nem
J 2.1.2	Az igazgatóság / igazgatótanács ügyrendje tartalmazza az igazgatóság / igazgatótanács felépítését, az ülések előkészítésével, lebonyolításával és a határozatok megfogalmazásával kapcsolatos teendőket és egyéb, az igazgatóság / igazgatótanács működését érintő kérdéseket.	Igen / Nem
J 2.2.1	A felügyelő bizottság ügyrendjében és munkatervében részletezi a bizottság működését és feladatait, valamint azokat az ügyintézési szabályokat és folyamatokat is, amelyek szerint a felügyelő bizottság eljár.	Igen / Nem
J 2.3.2	A testületi tagok az adott testületi ülést legalább öt nappal megelőzően hozzáfértek az adott ülés előterjesztéséhez.	Igen / Nem
J 2.3.3	Az ügyrendben szabályozásra kerül a nem testületi tagok testületi ülésen való rendszeres, illetve eseti részvétele.	Igen / Nem
J 2.4.1	Az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak megválasztása átlátható módon történt, a jelöltekre vonatkozó információk legalább öt nappal a közgyűlést megelőzően nyilvánosságra kerültek.	Igen / Nem
J 2.4.2	A testületek összetétele, létszáma megfelel a 2.4.2 pontban meghatározott elveknek.	Igen / Nem
J 2.4.3	A társaság bevezető programjában az újonnan választott nem-operatív testületi tagok megismerhették a társaság felépítését, működését, illetve a testületi tagként jelentkező feladataikat.	Igen / Nem
J 2.5.2	Az elnöki és vezérigazgatói hatáskörök megosztását a társaság alapidokumentumaiban rögzítették.	Igen / Nem
J 2.5.3	A társaság tájékoztatást tett közzé arról, hogy az elnöki és vezérigazgatói tisztség kombinálása esetén milyen eszközökkel biztosítja azt, hogy az igazgatóság / igazgatótanács objektívan értékeli a menedzsment tevékenységét.	Igen / Nem
J 2.5.6	A társaság felügyelő bizottságának nincs olyan tagja, aki a jelölését megelőző három évben a társaság igazgatóságában, illetve menedzsmentjében tisztséget töltött fel.	Igen / Nem
J 2.7.5	Az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a menedzsment javadalmazási rendszerének kialakítása a társaság, és ezen keresztül a részvényesek stratégiai érdekeit szolgálja.	Igen / Nem
J 2.7.6	A társaság felügyelő bizottsági tagok esetében fix összegű javadalmazást alkalmaz, s nem alkalmaz részvényárfolyamhoz kötött javadalmazási elemet.	Igen / Nem
J 2.8.2	Az igazgatóság / igazgatótanács a kockázatkezelési alapelveket és alapvető szabályokat a menedzsment azon tagjaival együttműködve dolgozta ki, akik a kockázatkezelési folyamatok megtervezéséért, működtetéséért, ellenőrzéséért, valamint a társaság napi működésébe történő beépítéséért felelősek.	Igen / Nem
J 2.8.10	A belső kontrollok rendszerének értékelésénél az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe vette a 2.8.10 pontban foglalt szempontokat.	Igen / Nem

J 2.8.12	A társaság könyvvizsgálója felmérte és értékelte a társaság kockázatkezelési rendszereit, valamint a menedzsment kockázatkezelési tevékenységét, s erre vonatkozó jelentését benyújtotta az audit bizottságnak.	Igen / Nem
J 2.9.1	Az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelő bizottság és a bizottságok ügyrendje kitér a külső tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele esetén követendő eljárásra.	Igen / Nem
J 2.9.4	Az igazgatóság / igazgatótanács a közgyűlési napirendi pontokat megtárgyaló üléseire tanácskozási joggal meghívhatja a társaság könyvvizsgálóját.	Igen / Nem
J 2.9.5	A társaság belső ellenőrzése együttműködött a könyvvizsgálóval a könyvvizsgálat eredményes végrehajtása érdekében.	Igen / Nem
J 3.1.2	Az audit bizottság, jelölőbizottság, javadalmazási bizottság (illetve a társaságnál működő egyéb bizottságok) elnöke rendszeresen tájékoztatja az igazgatóságot / igazgatótanácsot a vonatkozó bizottságok egyes üléseiről, és a bizottságok legalább egy jelentést készítettek az ügyvezető testületnek, illetve a felügyelő bizottságnak az adott üzleti évben.	Igen / Nem
J 3.1.4	A társaság bizottságai olyan tagokból állnak fel, akik megfelelő képességgel, szakértelemmel és tapasztalattal rendelkeznek feladataik ellátásához.	Igen / Nem
J 3.1.5	A társaságnál működő bizottságok ügyrendje tartalmazza a 3.1.5 pontba foglaltakat.	Igen / Nem
J 3.2.2	Az audit bizottság tagjai teljes körű tájékoztatást kaptak a társaság számviteli, pénzügyi és működési sajátosságairól.	Igen / Nem
J 3.3.3	A jelölőbizottság legalább egy értékelést készített az igazgatóság / igazgatótanács elnöke számára az igazgatóság / igazgatótanács működéséről, illetve az igazgatóság / igazgatótanács egyes tagjainak munkájáról, megfeleléséről az adott üzleti évben.	Igen / Nem
J 3.3.4	A jelölőbizottság tagjainak többsége független.	Igen / Nem
J 3.3.5	A jelölőbizottság ügyrendje kitér a 3.3.5 pontban foglaltakra.	Igen / Nem
J 3.4.5	A javadalmazási bizottság gondoskodott a javadalmazási nyilatkozat elkészítéséről.	Igen / Nem
J 3.4.6	A javadalmazási bizottság kizárólagosan az igazgatóság / igazgatótanács nem-operatív tagjaiból áll.	Igen / Nem
J 4.1.4	A társaság nyilvánosságra hozatali irányelvei legalább az 4.1.4 pontban foglaltakra kiterjednek.	Igen / Nem
	Az igazgatóság / igazgatótanács a nyilvánossági folyamatok hatékonyságára vonatkozó vizsgálatának eredményéről az éves jelentésben tájékoztatta a részvényeseket.	Igen / Nem
J 4.1.7	A társaság pénzügyi kimutatásait az IFRS elveknek megfelelően készíti el.	Igen / Nem
J 4.1.16	A társaság angol nyelven is elkészíti és nyilvánosságra hozza tájékoztatásait.	Igen / Nem

Az Ajánlásban használatos fogalmak

Felelős társaságirányítás:

A jogszabályokban felelős társaságirányításként meghatározott fogalom Ajánlásban használt megfelelője

Közeli kapcsolatban álló személyek

Közeli kapcsolatban álló személyek a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér; az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a jegyes, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, a testvér házastársa; és az adott személlyel egy háztartásban élő személyek.

Menedzsment

A társaság igazgatósága / igazgatótanácsa, vagy javadalmazási bizottsága által meghatározott személyek köre, de legalább a társaság vezérigazgatója és közvetlen helyettesei.

Testületek

A társaság igazgatósága / igazgatótanácsa, valamint felügyelő bizottsága (amennyiben felállításra került).

Vezetői levél

A könyvvizsgáló által a vizsgált társaság menedzsmentjének írott levél, melyben a könyvvizsgáló az audit vizsgálat során feltárt, de az éves beszámolóra számszerűleg jelentős hatást nem gyakorló és így a könyvvizsgálói véleményt nem befolyásoló hiányosságokhoz kapcsolódó észrevételeit, javaslatait fogalmazza meg.

A 2006. évi IV. a gazdasági társaságokról szóló törvény kiemelten fontos részei a FTA szempontjából

Közgyűlés

19. § (1) A gazdasági társaság legfőbb szerve közkereseti és betéti társaságoknál a tagok gyűlése, korlátolt felelősségű társaságnál a taggyűlés, részvénytársaságnál a közgyűlés. Az egyesülés legfőbb szerve a taggyűlés.

(2) A legfőbb szerv ülésén a gazdasági társaság tagjai (részvényesei), valamint - szavazati jog nélkül - a jogszabály vagy a társasági szerződés rendelkezései alapján meghívottak vehetnek részt. A gazdasági társaság minden tagja (részvényese) jogosult a legfőbb szerv tevékenységében részt venni.

(3) A gazdasági társaság legfőbb szervének feladata elsősorban a társaság alapvető, stratégiai ügyeiben való döntés. A legfőbb szerv kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyeket az egyes gazdasági társasági formákra vonatkozó rendelkezések határozzák meg.

(...)

(6) A gazdasági társaság legfőbb szerve, illetve felhatalmazása alapján a társaság ügyvezető szerve a társaságnál a döntések előkészítése érdekében az e törvényben szabályozott társasági szervek mellett más szervek (pl. bizottság, tanácsadó testület) működését is lehetővé teheti. E szervek tevékenysége nem érinti az e törvény szerinti társasági szervek hatáskörét és felelősségét.

20. § (1) A legfőbb szerv a határozatait – ha törvény vagy törvény felhatalmazása alapján a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik – ülésein hozza meg. A társasági szerződés módot adhat arra, hogy a tag (részvényes) vagy meghatalmazottja a legfőbb szerv ülésén való személyes részvétele helyett a tagsági jogait elektronikus hírközlő eszközök igénybevételével gyakorolja.

(...)

(4) A legfőbb szerv az ülésére szóló meghívóban (hirdetményben) nem szereplő kérdéseket csak akkor tárgyalhatja meg, ha az ülésén valamennyi tag (részvényes) jelen van, és egyhangúlag hozzájárul a kérdés megtárgyalásához.

(...)

(6) A legfőbb szerv határozatait - ha törvény vagy a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik - a jelen lévő tagok (részvényesek) szavazatainak egyszerű többségével hozza meg.

217. § (1) Azok a részvényesek, akik a szavazatok legalább öt százalékával rendelkeznek, – az ok megjelölésével – írásban kérhetik az igazgatóságtól, hogy valamely kérdést tűzzön a közgyűlés napirendjére. Az alapszabály ezt a jogot a szavazatok kisebb hányadát képviselő részvényeseknek is megadhatja.

(2) A részvényesek az (1) bekezdés szerinti jogukat a közgyűlési meghívó kézhezvételétől, illetve a közgyűlés összehívásáról szóló hirdetmény megjelenésétől számított nyolc napon belül gyakorolhatják.

231. § (1) A közgyűlés a részvénytársaság legfőbb szerve, amely a részvényesek összességéből áll.

(2) A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

a) döntés – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – az alapszabály megállapításáról és módosításáról;

b) döntés a részvénytársaság működési formájának megváltoztatásáról;

c) a részvénytársaság átalakulásának és jogutód nélküli megszűnésének elhatározása;

d) a 37. §-ban foglalt kivétellel az igazgatóság tagjainak, illetve a vezérigazgatónak (247. §), továbbá a felügyelő bizottság tagjainak és a könyvvizsgálónak a megválasztása, visszahívása, díjazásának megállapítása;

e) a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása;

f) döntés – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – osztalékelőleg fizetéséről;

g) döntés a nyomdai úton előállított részvény dematerializált részvénné történő átalakításáról;

h) az egyes részvénytársaságokhoz fűződő jogok megváltoztatása, illetve az egyes részvényfajták, osztályok átalakítása;

i) döntés – ha e törvény másként nem rendelkezik – az átváltoztatható vagy jegyzési jogot biztosító kötvény kibocsátásáról;

j) döntés – ha e törvény másként nem rendelkezik – az alaptőke felemeléséről;

k) döntés – ha e törvény másként nem rendelkezik – az alaptőke leszállításáról;

l) döntés a jegyzési elsőbbségi jog gyakorlásának kizárásáról;

m) döntés minden olyan kérdésben, amit törvény vagy az alapszabály a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utal.

232. § (1) A közgyűlést az alapszabályban meghatározott gyakorisággal, de legalább évente egyszer össze kell hívni. Szükség esetén rendkívüli közgyűlés bármikor összehívható.

(2) A közgyűlést – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az igazgatóság hívja össze.

(3) A közgyűlést az alapszabályban meghatározott módon, a közgyűlés kezdő napját legalább tizenöt nappal megelőzően a részvényeseknek küldött meghívó útján kell összehívni. Az alapszabály rendelkezhet úgy is, hogy azoknak a részvényeseknek, akik ezt kívánják, a közgyűlésre szóló meghívót elektronikus úton kell megküldeni.

(4) A meghívó tartalmazza:

a) a részvénytársaság cégnevét és székhelyét;

b) a közgyűlés időpontját és helyét;

c) a közgyűlés megtartásának módját;

d) konferencia-közgyűlés esetén a szavazási meghatalmazott nevét, elérhetőségét;

e) a közgyűlés napirendjét;

f) a szavazati jog gyakorlásához az alapszabályban előírt feltételeket;

g) a közgyűlés határozatképtelensége esetére a megismételt közgyűlés helyét és idejét.

(5) A közgyűlés helye, ha az alapszabály vagy az igazgatóság eltérően nem rendelkezik, a részvénytársaság székhelye vagy telephelye.

234. § (1) A közgyűlés határozatképes, ha azon a szavazásra jogosító részvények által megtestesített szavazatok több mint felét képviselő részvényes jelen van.

(2) Ha a közgyűlés nem határozatképes, a megismételt közgyűlés az eredeti napirenden szereplő ügyekben – az alapszabály eltérő rendelkezése hiányában – a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes. A nem határozatképes és a megismételt közgyűlés között – az alapszabály eltérő rendelkezése hiányában – legalább három napnak kell eltelnie, de ez az időtartam nem lehet hosszabb, mint huszonegy nap.

(3) Az alapszabály módot adhat a közgyűlés felfüggesztésére. Ha a közgyűlést felfüggesztik, azt harminc napon belül folytatni kell. Ebben az esetben a közgyűlés összehívására és a közgyűlés tisztségviselőinek megválasztására vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni. A közgyűlést csak egy alkalommal lehet felfüggeszteni.

235. § Az alapszabály a határozatképességgel kapcsolatos rendelkezések [234. § (1) bekezdés] alkalmazását az egyszerű többséget igénylő kérdések eldöntésénél kizárhatja vagy azokat eltérően szabályozhatja.

236. § (1) A közgyűlésnek a 231. § (2) bekezdésének a)-c), h) és k) pontjaiban felsorolt ügyekben, ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a határozati javaslatot legalább háromnegyedes többséggel kell elfogadnia. Az alapszabály a felsorolt ügyeken kívül is előírhatja a szavazatok legalább háromnegyedes többségével történő határozathozatalt.

(2) Ha az alapszabály módosítására az alaptőke felemeléséről vagy leszállításáról hozott közgyűlési határozat végrehajtásával összefüggésben, az alaptőke nagyságának meghatározása végett kerül sor, a közgyűlésnek az alapszabály módosítására vonatkozó jóváhagyó döntése az alaptőke felemelésével vagy leszállításával összefüggő közgyűlési határozat elfogadásával megadottnak tekintendő.

237. § Alapszabály eltérő rendelkezése hiányában a közgyűlés olyan határozata, amely valamely részvénytársasághoz kapcsolódó jogot hátrányosan változtat meg, akkor hozható meg, ha ahhoz az érintett részvénytársaságok részvényesei az alapszabályban meghatározott módon külön is hozzájárulnak. Ennek során a részvényhez fűződő szavazati jog esetleges korlátozására vagy kizárására vonatkozó rendelkezések – ide nem értve a 227. § szerint kizárt szavazati jogosultságot – nem alkalmazhatók. A hozzájárulás megadásának módjára vonatkozó részletes szabályokat az alapszabályban kell megállapítani.

238. § (1) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza:

a) a részvénytársaság cégnevét és székhelyét;

b) a közgyűlés megtartásának módját, helyét és idejét;

c) a közgyűlés levezető elnökének, a jegyzőkönyvvezetőnek, a jegyzőkönyv hitelesítőjének és a szavazatszámolóknak a nevét;

d) a közgyűlésen lezajlott fontosabb eseményeket, az elhangzott indítványokat;

e) a határozati javaslatokat, az azokra leadott szavazatok és ellenszavazatok számát, valamint a szavazástól tartózkodók számát.

(2) A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető és a közgyűlés levezető elnöke írja alá, és egy erre megválasztott, jelen lévő részvényes hitelesíti.

(3) Az igazgatóság a közgyűlési jegyzőkönyvnek vagy kivonatának egy hiteles példányát, a jelenléti ívet a közgyűlés befejezését követő harminc napon belül köteles a cégbírósághoz benyújtani.

(4) Bármely részvényes a közgyűlési jegyzőkönyvből kivonat vagy másolat kiadását kérheti az igazgatóságtól.

239. § (1) Az alapszabály rendelkezhet a közgyűlés oly módon történő megtartásáról is, hogy a részvényesek a közgyűlésen nem közvetlen személyes jelenléttel, hanem az alapszabályban foglaltak szerint, erre alkalmas, a részvényesek közötti párbeszédet, illetve vitát korlátozás nélkül lehetővé tevő elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével vesznek részt, amely a személyes részvétellel egyenértékű részvényesi joggyakorlásra ad lehetőséget. A konferencia-közgyűlés megtartása során nem alkalmazhatók olyan elektronikus hírközlő eszközök, illetve a közgyűlés nem tartható meg olyan feltételekkel, amelyek nem teszik lehetővé a konferencia-közgyűlésen részt vevők személyének megállapítását, továbbá nem alkalmazhatók olyan feltételek, amelyek valamely részvényes vagy a részvényesek meghatározott csoportja tekintetében hátrányos különbségtételt eredményeznek.

(2) Ha az alapszabály a konferencia-közgyűlés megtartását lehetővé teszi, és nem tartalmaz a részvétellel kapcsolatban eltérő rendelkezést, a részvényesek szabadon döntenek saját részvételük módjáról. Ilyen esetben azoknak a részvényeseknek, akik a közgyűlésen személyesen vesznek részt, e szándékukat legalább öt nappal a közgyűlés napja előtt be kell jelenteniük a részvénytársaságnak. Mindazokat a részvényeseket, akik e szándékukról a részvénytársaságot határidőben nem tájékoztatják, úgy kell tekinteni, mint akik a közgyűlésen telekommunikációs kapcsolaton keresztül vesznek részt.

(3) A közgyűléssel, illetve a telekommunikációs kapcsolat biztosításával összefüggésben a részvénytársaságnál felmerülő költségeket a részvénytársaság viseli, azok a részvényesekre nem háríthatók át.

240. § (1) Az alapszabály rendelkezhet úgy, hogy a részvénytársaság éves rendes közgyűlésén csak személyes megjelenéssel lehet részt venni, továbbá meghatározhatja azokat az egyéb kérdéseket, amelyek a konferencia-közgyűlésen nem tárgyalhatók.

(2) Az alapszabály rendelkezhet úgy is, hogy nem tartható konferencia-közgyűlés olyan internet kapcsolat közbeiktatásával, amely a hangot nem közvetíti.

(3) Az alapszabály kimondhatja, hogy nem tartható konferencia-közgyűlés, ha a részvénytársaságnak a szavazatok legalább öt százalékával rendelkező részvényesei – az ok megjelölésével – írásban ez ellen, a közgyűlés megtartása előtt legalább öt nappal tiltakoznak, és egyben kéri a közgyűlés hagyományos módon történő megtartását.

241. § (1) A konferencia-közgyűlés megnyitása előtt a közgyűlésen közvetlen személyes jelenléttel részt venni kívánó részvényesek részvényesi jogosultságát a részvénykönyv adatai alapján ellenőrizni kell. Alapszabályban vagy annak felhatalmazása alapján közgyűlési határozatban kell rendelkezni arról, hogy a közgyűlésen telekommunikációs kapcsolat útján részt vevő részvényesek személyazonossága miként ellenőrizendő, rendelkezni kell továbbá a szavazás módjáról és eredményének hiteles megállapításáról, a közgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáról, valamint a részvényest megillető felszólalási és javaslatvételi jog gyakorlásának feltételeiről.

(2) A konferencia-közgyűlésen elhangzottakat és a hozott határozatokat hiteles módon úgy kell rögzíteni, hogy az utóbb is ellenőrizhető legyen. Ha a közgyűlésen elhangzottakról felvétel készült, azonban a közgyűlésen hozott határozatot be kell nyújtani a cégbírósághoz, a felvétel alapján jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az igazgatóság hitelesít.

297. § (1) Ha a nyilvánosan működő részvénytársaság igazgatósága a részvénykönyv vezetésére mást bíz meg (202. §), a megbízás tényét és a megbízott személyét a részvénytársaság hirdetményi lapjában, illetve a honlapján is közzé kell tenni.

(2) Nyilvánosan működő részvénytársaság esetén a részvényesi jogok gyakorlásához nincs szükség a 212. § szerinti igazolásra, ha a jogosultság megállapítására az alapszabály rendelkezése alapján – az értékpapírokra vonatkozó törvény szerinti – tulajdonosi megfeleltetés útján kerül sor.

(3) A részvénytársaság által kezdeményezett tulajdonosi megfeleltetés esetén, ha az a következő közgyűlést megelőző részvénykönyv-lezáráshoz kapcsolódik, a részvénykönyv vezetője a részvénykönyvben szereplő, a tulajdonosi megfeleltetés időpontjában hatályos valamennyi adatot törli, és ezzel egyidejűleg a tulajdonosi megfeleltetés eredményének megfelelő adatokat a részvénykönyvbe bejegyzi.

298. § (1) A közgyűlés napirendjére tűzött ügyre vonatkozóan az igazgatóság köteles minden részvényesnek a közgyűlés napja előtt legalább nyolc nappal benyújtott írásbeli kérelmére a szükséges felvilágosítást megadni.

(2) Az igazgatóság csak akkor tagadhatja meg a felvilágosítást, ha álláspontja szerint az a részvénytársaság üzleti titkát sértené. Ebben az esetben is kötelező a felvilágosítás megadása, ha arra a közgyűlés határozata kötelezi az igazgatóságot. Az üzleti titkot nem tartalmazó felvilágosítás megadása nem korlátozható.

(3) Az alapszabály eltérő rendelkezése hiányában a részvényes felvilágosításhoz való joga részeként – az (2) bekezdés szabályai szerint – a részvénytársaság üzleti könyveibe, illetve egyéb üzleti irataiba betekinthez.

(4) A nyilvánosan működő részvénytársaságnál nem lehet a részvényes meghatalmazottja az igazgatóság tagja, a cégvezető, a részvénytársaság vezető állású munkavállalója, és a felügyelő bizottság tagja.

(5) A részvényes a közgyűlésen öt képviselő meghatalmazott személy kijelöléséről a 213. § (4) bekezdésében meghatározott mód mellett úgy is rendelkezhet, hogy a részvénytársaság által a részére postán vagy elektronikus okiratként megküldött formanyomtatványt a részvénytársaság részére az alapszabályban meghatározott módon és feltételek szerint kitöltve visszaküldi. A részvénytársaság alapszabálya a formanyomtatvány kitöltésével kapcsolatban a 213. § (4) bekezdésében foglalt szabálytól eltérően rendelkezhet.

299. § (1) A nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabálya meghatározhatja az egy részvényes által gyakorolható szavazati jog legmagasabb mértékét. A szavazati jog legmagasabb mértékének meghatározása során tilos a részvényesek közötti bármiféle különbségtétel.

(2) Az alapszabálynak a szavazati jogot - az (1) bekezdés szerint - korlátozó rendelkezése hatályát veszti az értékpapírokra vonatkozó külön törvényben foglaltak alapján az abban meghatározott vételi ajánlatra vonatkozó eljárás lezárásakor, ha vételi ajánlat útján a részvénytársaságban hetvenöt százalékot elérő befolyás megszerzésére került sor.

300. § (1) A nyilvánosan működő részvénytársaság esetében a közgyűlés napirendjének kiegészítésére (217. §) vonatkozó jogot azok a részvényesek gyakorolhatják, akik a szavazatok legalább egy százalékával rendelkeznek.

(2) A nyilvánosan működő részvénytársaság esetében azok a részvényesek, akik a szavazatok legalább egy százalékával rendelkeznek, a 222. § (2) bekezdése alapján független szakértő kirendelését kérhetik.

302. § A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a 231. § (2) bekezdésében felsoroltakon kívül:

a) döntés a saját részvényre kapott nyilvános vételi ajánlat elfogadásáról;

b) döntés a nyilvános vételi ajánlattételi eljárás megzavarására alkalmas lépések megtételéről (305. §);

c) az alapszabály rendelkezésétől függően kötelező vagy nem kötelező döntés a vezető tisztségviselők, felügyelő bizottsági tagok, valamint vezető állású munkavállalók hosszú távú díjazásának és ösztönzési rendszerének irányelveiről, keretéről; valamint

d) az audit bizottság (311. §) tagjainak megválasztása;

e) a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása.

303. § (1) A közgyűlést, annak kezdőnapját legalább harminc nappal megelőzően, az alapszabályban meghatározott módon közzétett hirdetmény útján kell összehívni. Az alapszabály rendelkezhet úgy is, hogy a közgyűlés összehívására vonatkozó hirdetményt a nyomtatott sajtó helyett a részvénytársaság honlapján kell közzétenni. A honlapon történő közzététel mellett az alapszabály előírhatja a nyomtatott sajtóban történő együttes közzétételt is, továbbá azt, hogy azokat a részvényeseket, akik ezt

kívánják, a közgyűlés összehívásáról a nyomtatott sajtóban vagy a honlapon történt közzététel mellett elektronikus úton is értesíteni kell.

(2) A hirdetmény és a részvényes részére elektronikus úton küldött értesítés közötti eltérés esetén a hirdetményben foglaltak az irányadók.

(3) Ha a részvénytársaság részvényeire tett nyilvános vételi ajánlattal kapcsolatos részvényesi állásfoglalás miatt vagy az eredményes, nyilvános vételi ajánlattételi eljárást követően a befolyásszerző kezdeményezésére rendkívüli közgyűlés összehívására kerül sor, a közgyűlést annak kezdőnapját legalább tizenöt nappal megelőzően, az (1) bekezdésben meghatározott módon kell összehívni.

304. § (1) A nyilvánosan működő részvénytársaság a számviteli törvény szerinti beszámolóinak és az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság jelentésének lényeges adatait, valamint a napirenden szereplő ügyekkel kapcsolatos előterjesztések összefoglalóját és a határozati javaslatokat a részvénytársaság hirdetményeinek közzétételére vonatkozó alapszabályi rendelkezések szerint, a közgyűlést megelőzően legalább tizenöt nappal nyilvánosságra hozza. Az alapszabály rendelkezhet úgy is, hogy a részvénytársaság hirdetményeit a részvénytársaság honlapján teszi közzé.

(2) Az alapszabály eltérő rendelkezése hiányában a közgyűlésen részt venni szándékozó részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott nevét a közgyűlés megkezdéséig kell a részvénykönyvbe bejegyezni. Ha az alapszabály rendelkezik arról az időpontról, ameddig a fenti bejegyzésre sor kerülhet, ez az időpont a közgyűlés kezdő napját megelőző hetedik munkanapnál nem lehet korábbi.

(3) A közgyűlésen a részvényesi jogok gyakorlására az a személy jogosult, akinek nevét - lezárásának időpontjában - a részvénykönyv tartalmazza. Ha az alapszabály eltérően nem rendelkezik, a részvénykönyv lezárása nem korlátozza a részvénykönyvbe bejegyzett személy jogát részvényeinek a részvénykönyv lezárását követő átruházásában. A részvénynek a közgyűlés kezdő napját megelőző átruházása nem zárja ki a részvénykönyvbe bejegyzett személynek azt a jogát, hogy a közgyűlésen részt vegyen és az őt mint részvényt megillető jogokat gyakorolja.

(4) A nyilvánosan működő részvénytársaságnál a konferencia-közgyűlésre vonatkozó szabályok (239. §) azzal alkalmazandók, hogy az igazgatóság a konferencia-közgyűlés időtartamára szavazásra meghatalmazott személyt jelöl ki, aki a konferencia-közgyűlés idején valamennyi részvényes számára elérhető. A részvényesek szavazati jogukat a szavazásra meghatalmazott útján is gyakorolhatják. A szavazásra meghatalmazott nevét, a konferencia-közgyűlés alatti elérhetőségét a közgyűlési meghívóban kell feltüntetni.

(5) A konferencia-közgyűlés helye csak a részvénytársaság székhelye vagy telephelye lehet.

305. § (1) A szavazatok legalább háromnegyedes többsége szükséges akkor, ha a nyilvánosan működő részvénytársaság közgyűlése a külön törvény szerinti nyilvános vételi ajánlatról történt tudomásszerzését követően az eljárás megzavarására alkalmas lépésről – így például a részvénytársaság alaptőkéjének felemeléséről, saját részvényeinek megszerzéséről – határoz. Ennek során a részvényhez fűződő szavazati jog esetleges korlátozására vagy kizárására vonatkozó rendelkezések – ide nem értve a 227. § szerint kizárt szavazati jogosultságot – nem alkalmazhatók.

(2) Nyilvánosan működő részvénytársaságnál a 237. § nem alkalmazható.

306. § Nyilvánosan működő részvénytársaság a közgyűlésen hozott határozatokat az értékpapírokra vonatkozó, külön törvényben meghatározott módon és időben köteles nyilvánosságra hozni.

307. § Nyilvánosan működő részvénytársaságnál a részvényesek közgyűlés tartása nélkül nem hozhatnak határozatot.

* * * * *

Igazgatóság felállítása, ügyrend, feladatai témakörben

21. § (1) A gazdasági társaság ügyvezetését – a gazdasági társaságok egyes formáira vonatkozó rendelkezések szerint – a társaság vezető tisztségviselői vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület látja el. E törvény alkalmazásában ügyvezetésnek minősül a társaság irányításával összefüggésben szükséges mindazon döntések meghozatala, amelyek törvény vagy a társasági szerződés alapján nem tartoznak a társaság legfőbb szervének vagy más társasági szervnek a hatáskörébe.

(...)

(4) A részvénytársaság ügyvezetését – kivéve, ha a zártkörűen működő részvénytársaság alapszabálya az igazgatóság hatáskörét egy vezető tisztségviselőre (vezérigazgató – 247. §) ruházta - az igazgatóság mint testület látja el. A nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabálya úgy is rendelkezhet, hogy igazgatótanács látja el egységesen az ügyvezetési és az ellenőrzési funkciókat (egységes irányítási rendszerű részvénytársaság). Ez esetben a részvénytársaságnál felügyelő bizottság nem működik, és az igazgatótanács tagjai minősülnek vezető tisztségviselőeknek.

22. § (1) Vezető tisztségviselő – a közkereseti és a betéti társaság kivételével – csak természetes személy lehet. A vezető tisztségviselő a társaság belső működése körében a társasággal, illetve annak testületeivel, valamint más tisztségviselőivel kapcsolatos feladatait csak személyesen láthatja el, képviselőnek nincs helye.

(...)

(4) A vezető tisztségviselő feladatát önállóan látja el. E minőségében csak a jogszabályoknak, a társasági szerződésnek, valamint a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve, és – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – a gazdasági társaság tagjai (részvényesei) által nem utasítható.

(...)

(6) A társaság legfőbb szerve csak abban az esetben és körben vonhatja el a vezető tisztségviselőket, illetve az ügyvezető testületnek a társaság ügyvezetése köré tartozó hatáskörét, amennyiben ezt e törvény vagy a társasági szerződés lehetővé teszi.

24. § (1) Ha a társasági szerződés másként nem rendelkezik, a vezető tisztségviselőket határozott időre, de legfeljebb öt évre kell megválasztani, illetve a társasági szerződésben kijelölni. Ha a társasági szerződésben a vezető tisztségviselői megbízás időtartamáról a tagok (részvényesek) nem rendelkeznek, a vezető tisztségviselőt öt évre megválasztottnak kell tekinteni, kivéve, ha a gazdasági társaság ennél rövidebb időtartamra jött létre.

(2) A vezető tisztségviselői megbízás az érintett személy általi elfogadással jön létre. A vezető tisztségviselők újraválaszthatók és a társaság legfőbb szerve által bármikor, indokolási kötelezettség nélkül visszahívhatók.

(3) A vezető tisztségviselő az új vezető tisztségviselői megbízás elfogadásától számított tizenöt napon belül azokat a társaságokat, ahol már vezető tisztségviselő vagy felügyelő bizottsági tag, írásban tájékoztatni köteles.

25. § (1) A vezető tisztségviselő – a nyilvánosan működő részvénytársaságban való részvényszerzés kivételével – nem szerezhethet részesedést a gazdasági társaságával azonos tevékenységet főtevékenységként megjelölő más gazdálkodó szervezetben [Ptk. 685. § c) pont], továbbá nem lehet vezető tisztségviselő a társaságával azonos főtevékenységet végző más gazdasági társaságban, illetve szövetkezetben, kivéve, ha ezt az érintett gazdasági társaság társasági szerződése lehetővé teszi vagy a gazdasági társaság legfőbb szerve ehhez hozzájárul.

(2) A vezető tisztségviselő és közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont], valamint élettársa nem köthet a saját nevében vagy javára a gazdasági társaság főtevékenysége köré tartozó ügyleteket, kivéve, ha ezt a társasági szerződés megengedi.

(3) A társasági szerződés úgy is rendelkezhet, hogy az (1)-(2) bekezdésben foglalt tilalom a gazdasági társasággal azonos tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pont], illetve a gazdasági társaság tevékenységi körébe tartozó ügylet tekintetében áll fenn.

(4) A gazdasági társaság vezető tisztségviselője és közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont], valamint élettársa ugyanannál a társaságnál a felügyelő bizottság tagjává nem választható meg.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglalt szabályok megszegésével a gazdasági társaságnak okozott kár megtérítésére vonatkozó igényt a társaság a kár bekövetkeztétől számított egy éven belül érvényesítheti a vezető tisztségviselővel szemben.

27. § (1) A vezető tisztségviselők kötelesek a gazdasági társaság üzleti titkait (Ptk. 81. §) megőrizni.

(2) A vezető tisztségviselők – ha e törvény másként nem rendelkezik – kötelesek a tagok (részvényesek) kérésére a társaság ügyeiről felvilágosítást adni, a társaság üzleti könyveibe és irataiba való betekintést lehetővé tenni. Ha e kérelemnek nem tesznek eleget, az érdekelt tag (részvényes) kérelmére a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárás keretében kötelezheti a gazdasági társaságot a felvilágosításra, illetve a betekintés biztosítására.

(3) A tagok (részvényesek) (2) bekezdés szerinti joggyakorlásának rendeltetésszerűnek kell lennie és nem sértheti a gazdasági társaság méltányos üzleti érdekeit, illetve üzleti titkait.

30. § (1) A társaság felelős azért a kárért, amelyet vezető tisztségviselője e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott.

(2) A vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal – és ha e törvény kivételt nem tesz –, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdasági társaság legfőbb szerve által hozott határozatok, illetve ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért.

(...)

(5) A társasági szerződés előírhatja, hogy a társaság legfőbb szerve évente tüzze napirendjére a vezető tisztségviselők előző üzleti évben végzett munkájának értékelését, és határozza meg a vezető tisztségviselők részére megadható felmentvény tárgyában. A felmentvény megadásával a legfőbb szerv igazolja, hogy a vezető tisztségviselők az értékelt időszakban munkájukat a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegességét szem előtt tartva végezték. A felmentvény hatálytalanná válik, ha utólag a bíróság jogerősen megállapítja, hogy a felmentvény megadására alapul szolgáló információk valótlanok vagy hiányosak voltak.

243. § (1) Ha e törvény kivételt nem tesz, az igazgatóság a részvénytársaság ügyvezető szerve, amely legalább három, legfeljebb tizenegy természetes személy tagból áll. Elnökét maga választja tagjai közül. Az alapszabály úgy is rendelkezhet, hogy az igazgatóság elnökét közvetlenül a közgyűlés választja.

(2) Az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja. Az igazgatóság tagjainak egymás közötti feladat- és hatáskörmegosztásáról az igazgatóság által elfogadott ügyrendben kell rendelkezni.

(3) Az igazgatóság ügyrendje lehetővé teheti, hogy az igazgatóság ülésén a tagok nem személyes jelenléttel, hanem elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével vegyenek részt. Ez esetben az ülés megtartásának részletes szabályait az ügyrendben meg kell állapítani.

(4) Az igazgatóság tagjai a részvénytársaság közgyűlésén tanácskozási joggal vesznek részt.

244. § (1) A részvénytársaság számviteli törvény szerinti beszámolójának az előterjesztése az igazgatóság feladata.

(2) Az igazgatóság az ügyvezetésről, a társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról az alapszabályban meghatározott gyakorisággal, de legalább évente egyszer a közgyűlés, háromhavonta a felügyelő bizottság részére jelentést készít.

(3) Az igazgatóság gondoskodik a részvénytársaság üzleti könyveinek szabályszerű vezetéséről.

308. § (1) A nyilvánosan működő részvénytársaságnál, ha az alapszabály úgy rendelkezik, igazgatóság és felügyelő bizottság helyett egységes irányítási rendszert megvalósító igazgatótanács működhet. Ebben az esetben az igazgatótanács látja el az igazgatóság és a felügyelő bizottság törvényben meghatározott feladatait.

309. § (1) Az igazgatótanács legalább öt és – ha az alapszabály a munkavállalói részvétel érvényesítése érdekében másként nem rendelkezik – legfeljebb tizenegy természetes személy tagból áll. Elnökét maga választja tagjai közül. Az alapszabály úgy is rendelkezhet, hogy az igazgatótanács elnökét közvetlenül a közgyűlés választja.

(2) Az igazgatótanács tagjai többségének – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – független személynek kell lennie, az alapszabály ennél magasabb arányt is megállapíthat. Függetlennek minősül az igazgatótanács tagja, ha részvénytársasággal az igazgatótanács tagtságán kívül más jogviszonyban nem áll.

(3) Nem minősül függetlennek az igazgatótanács tagja különösen akkor, ha

a) a részvénytársaság munkavállalója vagy volt munkavállalója, e jogviszonyának megszűnésétől számított öt évig;

b) a részvénytársaság vagy vezető tisztségviselői számára és javára ellenérték fejében szakértői vagy más megbízási jogviszonyban tevékenységet folytat;

c) a részvénytársaság olyan részvényese, aki közvetve vagy közvetlenül a leadható szavazatok legalább harminc százalékát birtokolja vagy ilyen személynek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] vagy élettársa;

d) közeli hozzátartozója a részvénytársaság valamely – nem független – vezető tisztségviselőjének vagy vezető állású munkavállalójának;

e) a részvénytársaság eredményes működése esetén igazgatótanács tagja alapján vagyoni juttatásra jogosult, vagy az igazgatótanács tagságért járó díjon kívül bármilyen javadalmazásban részesül a részvénytársaságtól, illetve a részvénytársasághoz kapcsolt vállalkozástól;

f) a részvénytársaság nem független tagjával egy másik gazdasági társaságban olyan jogviszonyban áll, amely alapján a nem független tagnak irányítási, ellenőrzési joga van;

g) a részvénytársaság független könyvvizsgálója, vagy a könyvvizsgáló alkalmazottja vagy partnere e jogviszony megszűnésétől számított három évig;

h) vezető tisztségviselő vagy vezető állású munkavállaló egy olyan gazdasági társaságban, amelynek független igazgatótanács tagja egyben a nyilvános részvénytársaság vezető tisztségviselője.

(4) Nem kell az igazgatótanács tagjai többségének független személynek lennie, ha a nyilvánosan működő részvénytársaság elismert társaságcsoporthoz tartozó ellenőrzött társaság.

311. § (1) A nyilvánosan működő részvénytársaságoknál legalább háromtagú audit bizottságot kell létrehozni, amelynek tagjait a közgyűlés az igazgatótanács, illetve ahol felügyelő bizottság működik, a felügyelő bizottság független tagjai közül választja.

(2) Az audit bizottság hatáskörébe tartozik:

a) a számviteli törvény szerinti beszámoló véleményezése;

b) javaslattétel a könyvvizsgáló személyére és díjazására;

c) a könyvvizsgálóval megkötendő szerződés előkészítése, az alapszabály felhatalmazása alapján a részvénytársaság képviselőjében a szerződés aláírása;

d) a könyvvizsgálóval szembeni szakmai követelmények és összeférhetlenségi előírások érvényre juttatásának figyelemmel kísérése, a könyvvizsgálóval való együttműködéssel kapcsolatos teendők ellátása, valamint – szükség esetén – az igazgatótanács vagy a felügyelő bizottság számára intézkedések megtételére való javaslattétel;

e) a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslattétel a szükséges intézkedések megtételére; valamint

f) az igazgatótanács, illetve a felügyelő bizottság munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer megfelelő ellenőrzése érdekében.

(3) Az alapszabály további feladatokat utalhat az audit bizottság hatáskörébe.

312. § (1) Ha a részvénytársaság részvényei a Budapesti Értéktőzsdén bevezetésre kerültek, az igazgatóság az éves rendes közgyűlésen a számviteli törvény szerinti beszámolóval együtt terjeszti a közgyűlés elé a felelős társaságirányítási jelentést.

(2) A jelentésben az igazgatóság összefoglalja a részvénytársaság által az előző üzleti évben követett felelős vállalatirányítási gyakorlatot és nyilatkozik arról, hogy milyen eltérésekkel alkalmazta a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásait. A jelentést a részvénytársaság honlapján közzé kell tenni.

(3) A jelentés elfogadásáról a közgyűlés külön határoz. Ha a részvénytársaságnál felügyelő bizottság működik, a jelentés a felügyelő bizottság jóváhagyása nélkül nem terjeszthető a közgyűlés elé.

* * * * *

Felügyelőbizottság felállítása, ügyrend, feladatai témakörben

33. § (1) A tagok (részvényesek) a gazdasági társaság ügyvezetésének ellenőrzése céljából jogosultak - a (2) bekezdés szerinti esetekben pedig kötelesek - társasági szerződésükben felügyelő bizottság létrehozását előírni.

(2) Kötelező a felügyelő bizottság létrehozása:

a) a nyilvánosan működő részvénytársaság esetében, kivéve, ha a részvénytársaság az egységes irányítási rendszer szabályai szerint működik;

b) zártkörűen működő részvénytársaság esetében, ha azt a szavazati jogok legalább öt százalékával rendelkező alapítók, illetve tagok (részvényesek) kéri;

c) a társaság formájára és működésének módjára tekintet nélkül, ha azt törvény a köztulajdon védelme érdekében vagy a társaság által folytatott tevékenységre figyelemmel előírja;

d) ha e törvény a munkavállalókat megillető ellenőrzési jogok gyakorlása érdekében így rendelkezik (38. §).

34. § (1) A felügyelő bizottság legalább három, legfeljebb tizenöt tagból áll.

(2) A felügyelő bizottság testületként jár el. A felügyelő bizottság - ha törvény vagy a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik - tagjai sorából választ elnököt, szükség esetén elnökhelyettest. A felügyelő bizottság határozatképes, ha a tagjainak kétharmada, de legalább három tag jelen van; határozatát a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza.

(3) A felügyelő bizottság tagjai személyesen kötelesek eljárni, képviseletnek a felügyelő bizottsági tevékenységben nincs helye. A felügyelő bizottság tagját e minőségében a gazdasági társaság tagjai (részvényesei), illetve munkáltatója nem utasíthatja. A felügyelő bizottság tagjai a társaság legfőbb szerve ülésén tanácskozási joggal vehetnek részt.

(4) A felügyelő bizottság az ügyrendjét maga állapítja meg, amelyet a gazdasági társaság legfőbb szerve hagy jóvá. A felügyelő bizottság ügyrendje lehetővé teheti, hogy a felügyelő bizottság ülésén a tagok nem személyes jelenléttel, hanem elektronikus hírközlő eszköz közvetítésével vegyenek részt. Ez esetben az ülés megtartásának részletes szabályait az ügyrendben meg kell állapítani.

(5) Ha a felügyelő bizottság tagjainak száma a társasági szerződésben meghatározott létszám alá csökken, vagy nincs, aki az ülést összehívja, a gazdasági társaság ügyvezetése a felügyelő bizottság rendeltetésszerű működésének helyreállítása érdekében köteles összehívni a társaság legfőbb szervének ülését.

35. § (1) A felügyelő bizottság egyes ellenőrzési feladatok elvégzésével bármely tagját megbízhatja, illetve az ellenőrzést állandó jelleggel is megoszthatja tagjai között.

(2) A felügyelő bizottság a vezető tisztségviselőktől, illetve a gazdasági társaság vezető állású munkavállalóitól felvilágosítást kérhet, amelyet a társasági szerződésben meghatározott módon és határidőn belül kell teljesíteni. A felügyelő bizottság a társaság könyveit és iratait - ha szükséges, szakértők bevonásával - megvizsgálhatja.

(3) Ha a gazdasági társaságnál felügyelő bizottság működik, a számviteli törvény szerinti beszámolóról a gazdasági társaság legfőbb szerve csak a felügyelő bizottság írásbeli jelentésének birtokában határozhat.

(4) Ha a felügyelő bizottság megítélése szerint az ügyvezetés tevékenysége jogszabályba, a társasági szerződésbe, illetve a gazdasági társaság legfőbb szervének határozataiba ütközik, vagy egyébként sérti a gazdasági társaság, illetve a tagok (részvényesek) érdekeit, összehívja a gazdasági társaság legfőbb szervének rendkívüli ülését, és javaslatot tesz annak napirendjére.

309. § (1) Az igazgatótanács legalább öt és - ha az alapszabály a munkavállalói részvétel érvényesítése érdekében másként nem rendelkezik - legfeljebb tizenegy természetes személy tagból áll. Elnökét maga választja tagjai közül. Az alapszabály úgy is rendelkezhet, hogy az igazgatótanács elnökét közvetlenül a közgyűlés választja.

(2) Az igazgatótanács tagjai többségének - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - független személynek kell lennie, az alapszabály ennél magasabb arányt is megállapíthat. Függetlennek minősül az igazgatótanács tagja, ha részvénytársasággal az igazgatótanácsi tagságán kívül más jogviszonyban nem áll.

(3) Nem minősül függetlennek az igazgatótanács tagja különösen akkor, ha

a) a részvénytársaság munkavállalója vagy volt munkavállalója, e jogviszonyának megszűnésétől számított öt évig;

b) a részvénytársaság vagy vezető tisztségviselői számára és javára ellenérték fejében szakértői vagy más megbízási jogviszonyban tevékenységet folytat;

c) a részvénytársaság olyan részvényese, aki közvetve vagy közvetlenül a leadható szavazatok legalább harminc százalékát birtokolja vagy ilyen személynek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] vagy élettársa;

d) közeli hozzátartozója a részvénytársaság valamely - nem független - vezető tisztségviselőjének vagy vezető állású munkavállalójának;

e) a részvénytársaság eredményes működése esetén igazgatótanácsi tagsága alapján vagyoni juttatásra jogosult, vagy az igazgatótanácsi tagságért járó díjon kívül bármilyen javadalmazásban részesül a részvénytársaságtól, illetve a részvénytársasághoz kapcsolt vállalkozástól;

f) a részvénytársaság nem független tagjával egy másik gazdasági társaságban olyan jogviszonyban áll, amely alapján a nem független tagnak irányítási, ellenőrzési joga van;

g) a részvénytársaság független könyvvizsgálója, vagy a könyvvizsgáló alkalmazottja vagy partnere e jogviszony megszűnésétől számított három évig;

h) vezető tisztségviselő vagy vezető állású munkavállaló egy olyan gazdasági társaságban, amelynek független igazgatótanácsi tagja egyben a nyilvános részvénytársaság vezető tisztségviselője.

(4) Nem kell az igazgatótanács tagjai többségének független személynek lennie, ha a nyilvánosan működő részvénytársaság elismert társaságcsoporthoz tartozó ellenőrzött társaság.

310. § Ha a részvénytársaságnál felügyelő bizottság működik, a 309. § (2)-(4) bekezdését - figyelemmel a 41. § (5) bekezdésére is - a felügyelő bizottságra kell alkalmazni.

* * * * *

Könyvvizsgáló

40. § (1) A gazdasági társaság legfőbb szerve által választott könyvvizsgáló feladata, hogy gondoskodjon a számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálat elvégzéséről, és ennek során mindenekelőtt annak megállapításáról, hogy a gazdasági társaság számviteli törvény szerinti beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, továbbá megbízható és valós képet ad-e a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről.

(2) A könyvvizsgáló nem nyújthat a gazdasági társaság részére olyan szolgáltatást, amely az (1) bekezdés szerinti közérdekvédelmi feladata tárgyilagos és független módon történő ellátását veszélyeztetheti. Külön törvény határozza meg a társaság könyvvizsgálója által végezhető kiegészítő tevékenységek körét, a szolgáltatásnyújtás feltételeit és korlátait.

41. § (1) Ha a számviteli törvény a gazdasági társaság számára a könyvvizsgálati szolgáltatás igénybevételét kötelezővé teszi, vagy azt a gazdasági társaság társasági szerződése egyébként előírja, a gazdasági társaság legfőbb szerve megválasztja a társaság könyvvizsgálóját és meghatározza a könyvvizsgálóval kötendő szerződés lényeges elemeinek tartalmát.

(...)

(3) A társaság könyvvizsgálójává az választható, aki az erre vonatkozó jogszabály szerint a könyvvizsgálók nyilvántartásában szerepel. Egyebekben a könyvvizsgálóra vonatkozó szakmai képesítési és etikai követelményeket, valamint az összeférhetlenségi szabályokat külön törvény állapítja meg.

(...)

(5) Nem lehet könyvvizsgáló a gazdasági társaság alapítója, illetve tagja (részvényese). Nem választható könyvvizsgálóvá a társaság vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja, valamint ezen személyek közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont], élettársa, továbbá a társaság munkavállalója, e jogviszonya, illetve minősége fennállta idején, valamint annak megszűnésétől számított három évig.

42. § (1) A társaság legfőbb szervének a társaság könyvvizsgálóját határozott időre, de legfeljebb öt évre kell megválasztani. A könyvvizsgáló megbízatásának időtartama nem lehet rövidebb, mint az öt megválasztó taggyűléstől (közgyűléstől) az üzleti év számviteli törvény szerinti beszámolóját elfogadó taggyűlésig (közgyűlésig) terjedő azon időszak, amelynek a felülvizsgálatára megválasztották. A társasági könyvvizsgáló visszahívására nem adhatnak alapot a független könyvvizsgálói jelentésben tett megállapítások vagy a társaság számviteli törvény szerinti beszámolójához kapcsolódó könyvvizsgálói záradék megadásának az elutasítása.

43. § (1) A könyvvizsgáló feladatának teljesítése érdekében a gazdasági társaság könyveibe betekinthez, a vezető tisztségviselőktől, illetve a társaság munkavállalóitól felvilágosítást kérhet, a társaság bankszámláit, ügyfélszámláit, könyvvezetését, szerződéseit megvizsgálhatja.

(2) Ha a gazdasági társaságnál felügyelő bizottság működik, a bizottság kezdeményezheti a társasági könyvvizsgálónak a bizottság ülésén történő meghallgatását. A könyvvizsgáló is kérheti, hogy a felügyelő bizottság az általa javasolt ügyet tűzze napirendjére, illetve, hogy a felügyelő bizottság ülésén tanácskozási joggal részt vehessen.

(3) A gazdasági társaság könyvvizsgálója az (1)-(2) bekezdésben foglaltakkal összefüggő eljárása során sem alakíthat ki olyan szakmai együttműködést a társaság ügyvezetésével, amely a könyvvizsgálati feladatok pártatlan elvégzését veszélyeztetheti.

Budapesti Értéktőzsde Zrt.
Cím: H - 1062 Budapest, Andrássy út 93.
Tel.: (06 1) 429-6857
Fax: (06 1) 429-6899
www.bet.hu